2026/781

2026 4 10

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2026/781

2026 m. balandžio 8 d.

kuriuo dėl imituojamo skrydžio treniruokliams taikomų reikalavimų ir tų prietaisų naudojimo pilotams mokyti, egzaminuoti ir tikrinti iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1178/2011 ir (ES) Nr. 965/2012

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 [1], ypač į jo 23 straipsnį, 27 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1178/2011 [2] nustatyti imituojamo skrydžio treniruoklių (FSTD) naudojimo pilotų tipo mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo metu reikalavimai;

(2) Komisijos reglamente (ES) Nr. 965/2012 [3] nustatyti su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, visų pirma reikalavimai dėl FSTD naudojimo vežėjo rengiamam periodiniam mokymui;

(3) nuo tada, kai pradėtas taikyti Reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, oficiali FSTD kvalifikacija, apibūdinama FSTD tipais ir lygiais, lėmė, kokiu mastu FSTD galima naudoti pilotams mokyti, egzaminuoti ir tikrinti. Atsižvelgiant į FSTD technologijos raidą ir inovacijas, nuostatos dėl FSTD naudojimo atitinkamai tipo kvalifikacijai įgyti ir orlaivių naudotojo periodiniam mokymui vykdyti turėtų būti peržiūrėtos, kad būtų galima atlikti konkrečią mokymo užduotį ir naudoti tinkamiausią FSTD, atsižvelgiant į jo technines galimybes, vadinamąjį FSTD galimybių profilį (angl. *FSTD capability signature*, FCS);

(4) reglamentų (ES) Nr. 1178/2011 ir (ES) Nr. 965/2012 nuostatos dėl FSTD naudojimo tipo kvalifikacijai įgyti ir orlaivių naudotojo periodiniam mokymui vykdyti turėtų būti iš dalies pakeistos, kad būtų nustatytos būtinos imitavimo savybės ir patikimumo lygiai, reikalingi mokymo užduotims atlikti, ir suteikta daugiau lankstumo nustatant šioms užduotims tinkamus FSTD. Tais pakeitimais turėtų būti atsižvelgiama į Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos paskelbtą rekomendacinę medžiagą, kurioje rekomenduojama FSTD kvalifikaciją grįsti kriterijais, susijusiais su imitavimo savybėmis ir patikimumo lygiais;

(5) kvalifikaciją turintiems FSTD nustatant FCS, turėtų būti nustatytos tinkamos pereinamojo laikotarpio nuostatos, kad būtų užtikrintas sklandus perėjimas nuo dabartinių prie būsimų esamiems FSTD taikomų reikalavimų, o kartu būtų padėta sektoriui kuo greičiau įgyvendinti FCS;

(6) pakeitimų, kuriais nustatomas FCS, taikymas turėtų būti atidėtas, kad valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų laiko pasirengti juos įgyvendinti;

---

[1] OL L 212, 2018 8 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

[2] 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 311, 2011 11 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1178/oj).

[3] 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj).

(7) reglamentų (ES) Nr. 1178/2011 ir (ES) Nr. 965/2012 nuostatose dėl reikalavimų dėl mokymo, kuris nėra tipo kvalifikacijos mokymas, ir toliau bus daromos nuorodos į konkrečius FSTD tipus ir lygius, todėl reikėtų nustatyti reikalavimus, pagal kuriuos būtų nustatomas FSTD, kurių kvalifikacija suteikta nurodant tipą ir lygį, ir FSTD, kurių kvalifikacija suteikta nurodant FCS, lygiavertiškumas;

(8) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 75 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 76 straipsnio 1 dalį, Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra parengė įgyvendinimo taisyklių projektą ir pateikė jį Komisijai su nuomone Nr. 01/2025;

(9) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1178/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 20 punktas pakeičiamas taip:

„20) imituojamo skrydžio treniruoklis (FSTD) – pilotų mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo įrenginys, kurio kvalifikacijos pažymėjime yra nurodytas FSTD galimybių profilis arba priskirtasis FSTD galimybių profilis, arba senasis FSTD;“;

b) 23 punktas pakeičiamas taip:

„23) kvalifikacijos tikrinimo vadovas (QTG) – dokumentas, parengtas siekiant įrodyti, kad FSTD atitinka imituojamo orlaivio tipui arba orlaivių grupei skirtame pagrindiniame informaciniame dokumente (-uose) nustatytas leidžiamąsias nuokrypas ir taikytinus reikalavimus;“;

c) pridedami 26–43 punktai:

„26) CS-FSTD – FSTD sertifikavimo specifikacijos, kurias agentūra parengė pagal VII priedo (ORA dalies) ORA.FSTD.205 dalį;

27) FSTD galimybių profilis (FCS) – FSTD kvalifikacijos pažymėjime patvirtinta informacija, nurodanti savybes ir jų patikimumo lygius, taip pat tuo FSTD imituojamą orlaivį pagal CS-FSTD 1 arba vėlesnį leidimą;

28) priskirtasis FSTD galimybių profilis (priskirtasis FCS) – FSTD kvalifikacijos pažymėjime patvirtinta informacija, nurodanti savybes ir patikimumo lygius, taip pat tuo FSTD imituojamą orlaivį, jei to FSTD kvalifikacija suteikta ne pagal CS-FSTD 1-ą leidimą;

29) įrangos specifikacijų sąrašas (ESL) – sąrašas, kuris yra FSTD kvalifikacijos dalis ir kuriame pateikiama tiksli ir išsami informacija apie įrenginio kvalifikaciją ir jos suteikimo pagrindą, įrengtą įrangą, galimybes ir specifikacijas;

30) pirminis informacinis dokumentas (PRD) – techninė specifikacija arba techninių specifikacijų rinkinys, naudojami FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindui nustatyti;

31) pradinis vertinimas – pirmasis kompetentingos institucijos atliekamas vertinimas siekiant nustatyti, ar FSTD atitinka aktualaus kvalifikacijos suteikimo pagrindo standartą;

32) patvirtinimo duomenys – bandymų ant žemės ir skrydžio bandymų duomenys, inžineriniai duomenys ir kiti taikytini šaltiniai, naudojami siekiant objektyviai patvirtinti, kad FSTD atitinka imituojamo orlaivio ir atitinkamų jo sistemų statines ir dinamines valdymo ir veikimo charakteristikas;

33) FSTD patikra – procesas, kuriuo užtikrinama, kad FSTD atitiktų taikytinus techninės kvalifikacijos reikalavimus;

34) kartotinis vertinimas – po pradinio vertinimo kompetentingos institucijos atliekamas periodinis vertinimas siekiant nustatyti, ar FSTD tebeatitinka aktualaus kvalifikacijos suteikimo pagrindo standartą;

35) specialusis vertinimas – bet koks kompetentingos institucijos atliekamas FSTD vertinimas, išskyrus pradinį ir kartotinį vertinimą;

36) trūkumas – kalbant apie FSTD – FSTD neatitiktis taikytiniems jo kvalifikacijos suteikimo pagrindo reikalavimams;

37) pakeitimas – kalbant apie FSTD – FSTD pakeitimas;

38) patvirtinimas – kalbant apie FSTD – FSTD mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo galimybių vertinimo procesas;

39) senasis FSTD – FSTD, kurio kvalifikacijos pažymėjime nenurodytas FCS arba priskirtasis FCS ir kuris yra:

a) kalbant apie lėktuvus – viso skrydžio imituoklis (FFS), skrydžio treniruoklis (FTD), skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklis (FNPT) arba pradinio mokymo pagal prietaisus priemonė (BITD);

b) kalbant apie sraigtasparnius – viso skrydžio imituoklis (FFS), skrydžio treniruoklis (FTD) arba skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklis (FNPT);

40) orlaivių grupė – kalbant apie FSTD – orlaiviai, kurių valdymo ir veikimo charakteristikos yra panašios;

41) patvirtinimo duomenų gairės – dokumentas, kuriame matricos formatu nurodomas duomenų šaltinis ar šaltiniai, susiję su visais reikalaujamais objektyviais FSTD bandymais, kartu su taikytinais pagrindimais ar paaiškinimais;

42) inžinerinė ataskaita – FSTD gamintojo parengtas dokumentas, kuriame aprašomi FSTD projektavimo ir tikrinimo pagal taikytiną kvalifikacijos suteikimo pagrindą duomenys ir metodai;

43) vertinamasis skrydis – imituojamas skrydis, kurį, atlikdamas pagrindinio QTG (MQTG) FSTD funkcijų ir subjektyvius testus, vykdo tinkamai kvalifikuotas pilotas.“;

2) 10b straipsnis papildomas šiomis dalimis:

„2. Valstybės narės ir EASA, pakartotinai išduodamos FSTD kvalifikacijos pažymėjimus pagal VI priedo (ARA dalies) reikalavimus FSTD, kurių kvalifikacija buvo patvirtinta pagal sertifikavimo specifikacijas, taikytas iki 2028 m. balandžio 30 d., imasi šių veiksmų:

a) pažymėjimo turėtojo prašymu užpildo pažymėjimo skirsnį „FSTD galimybių profilis (FCS)“:

i) jei tai FFS, kurio kvalifikacija suteikta pagal JAR-STD 1A 3 pakeitimą arba JAR-STD 1H pirminį ar vėlesnį leidimą, 2 lygio (FTD 2) ar 3 lygio (FTD 3) FTD, kurio kvalifikacija suteikta pagal JAR-STD 2A pirminį leidimą arba JAR-STD 2H pirminį ar vėlesnį leidimą, arba FNPT, kurio kvalifikacija suteikta pagal JAR-STD 3A 1 pakeitimą arba JAR-STD 3H pirminį ar vėlesnį leidimą, daromas vienas iš šių įrašų:

1) priskirtasis FCS pagal VI priedo (ARA dalies) IX priedėlį;

2) FCS, nustatytas įvertinus FSTD pagal CS-FSTD, taikytinas nuo 2028 m. balandžio 30 d.;

ii) jei tai FFS, FTD 2, FTD 3 ar FNPT, išskyrus nurodytus a punkto i papunktyje, daromas vienas iš šių įrašų:

1) priskirtasis FCS pagal VI priedo (ARA dalies) IX priedėlį, įvertinus FSTD pagal a punkto i papunktyje nurodytas sertifikavimo specifikacijas, jei taikytina;

2) FCS, nustatytas įvertinus FSTD pagal CS-FSTD, taikytinas nuo 2028 m. balandžio 30 d.;

iii) jei tai 1 lygio FTD (FTD 1) – FCS, nustatytas įvertinus FSTD pagal CS-FSTD, taikytinas nuo 2028 m. balandžio 30 d.;

iv) bet kuriuo atveju, kai FSTD kvalifikacija suteikta taikant specialias sąlygas pagal VI priedo (ARA dalies) ARA.FSTD.100 dalies h punkto 1 papunktį, – FCS, nustatytas įvertinus FSTD pagal CS-FSTD, taikytinas nuo 2028 m. balandžio 30 d.;

b) visais kitais atvejais, kai netenkinamos a punkto i–iv papunkčiuose nustatytos sąlygos:

i) pakartotinai išduoda FSTD kvalifikacijos pažymėjimą neužpildžiusios skirsnio „FSTD galimybių profilis (FCS)“;

ii) pakartotinai išduodamos BITD FSTD kvalifikacijos pažymėjimus, įtraukia VI priedo (ARA dalies) IV priedėlyje nustatytas FSTD specifikacijas, taikytinas iki 2028 m. balandžio 29 d.;

c) prieš pakartotinai išduodamos FSTD kvalifikacijos pažymėjimą su FCS pagal a punktą, informuoja prašymo teikėją apie pakartotinio vertinimo rezultatus.

3. Veikdamos pagal 2 dalies a punktą, tais atvejais, kai FSTD kvalifikacija suteikta pagal kelis FSTD kvalifikacijos tipus ir lygius, kuriais imituojamas tas pats orlaivio tipas, valstybės narės ir EASA tuos FSTD kvalifikacijos pažymėjimus sujungia į vieną FSTD kvalifikacijos pažymėjimą su vienu FCS arba vienu priskirtuoju FCS. Tokiais atvejais valstybės narės ir EASA imasi šių veiksmų:

a) jei FSTD atitinka 2 dalies a punkto i papunktyje nurodytą kvalifikacijos suteikimo pagrindą, atlieka vieną iš šių veiksmų:

i) išrenka aukščiausią kiekvienos savybės patikimumo lygį, palygindamos kiekvienai kvalifikacijai priskirtą FCS;

ii) jei FSTD pažymėjimo turėtojas teikia paraišką dėl FCS, įvertina FSTD ir nustato FCS;

b) jei FSTD neatitinka 2 dalies a punkto i papunktyje nurodyto kvalifikacijos suteikimo pagrindo, valstybė narė ir EASA kiekvieną kvalifikacijos pažymėjimą išduoda su FCS arba priskirtuoju FCS, nustatytu pagal 2 dalies a punkto atitinkamai ii, iii arba iv papunktį.

4. Valstybės narės ir EASA ne vėliau kaip 2029 m. spalio 30 d. pakeičia esamus FSTD kvalifikacijos pažymėjimus VI priedo (ARA dalies) IV priedėlyje nustatytą formą atitinkančiais pažymėjimais, jeigu jos gavo ir peržiūrėjo:

a) ESL;

b) pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad organizacija nustatė atitiktį ORA dalies FSTD poskyrio su pakeitimais, padarytais Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2026/781 (*), reikalavimams.

Pakeisdamos esamus FSTD kvalifikacijos pažymėjimus pagal šios dalies pirmą pastraipą, valstybės narės ir EASA veikia pagal 2 dalį. Kai valstybės narės ir EASA išduoda VI priedo (ARA dalies) IV priedėlyje nustatytos formos FSTD kvalifikacijos pažymėjimą, tam FSTD pažymėjimui parengtas ESL tampa FSTD kvalifikacijos dalimi.

5. FSTD kvalifikacijos pažymėjimų turėtojai parengia kiekvieno FSTD kvalifikacijos pažymėjimo, išskyrus BITD kvalifikacijos pažymėjimus, ESL ir pateikia jį kompetentingai institucijai kartu su pareiškimu, kuriuo patvirtinama, kad organizacija nustatė atitiktį VII priedo (ORA dalies) FSTD poskyriui su pakeitimais, padarytais Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2026/781, šiais atvejais:

a) teikdami prašymą pakartotinai išduoti pažymėjimą pagal VII priedo (ORA dalies) reikalavimus;

b) kai FSTD ketinama naudoti mokymui vykdyti pagal šio reglamento I priedą (FCL dalį) arba Reglamento (ES) Nr. 965/2012 reikalavimus pagal naują arba iš dalies pakeistą mokymo programą;

c) ne vėliau kaip 2029 m. balandžio 30 d.

6. BITD kvalifikacijos pažymėjimas lieka galioti, priklausomai nuo kartotinių vertinimų, kuriuos kompetentinga institucija atlieka kas trejus metus, rezultatų.

7. Šio reglamento reikalavimai, kuriuose daroma nuoroda į FSTD tipus ir lygius, taikomi FSTD, turintiems FCS arba priskirtąjį FCS pagal I priedo (FCL dalies) FCL.036 dalį.

_____

(*) 2026 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2026/781, kuriuo dėl imituojamo skrydžio treniruokliams taikomų reikalavimų ir tų prietaisų naudojimo pilotams mokyti, egzaminuoti ir tikrinti iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1178/2011 ir (ES) Nr. 965/2012 (OL L, 2026/781, 2026 4 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/781/oj).“;

3) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą;

4) VI priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą;

5) VII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento III priedą;

6) VIII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento IV priedą.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 iš dalies keičiamas taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento V priedą;

2) III priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento VI priedą.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2028 m. balandžio 30 d.

Tačiau I priedo [FCL.740.H] dalies 5 punktas, [FCL.930.TRI] dalies 6 punktas ir [FCL.935.TRI] dalies 7 punktas taikomi nuo 2026 m. balandžio 30 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2026 m. balandžio 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 I priedo (FCL dalies) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 I priedas iš dalies keičiamas taip:

1) FCL.010 dalyje termino „skrydžio treniruoklis (FTD)“ apibrėžtis pakeičiama taip:
„skrydžio treniruoklis (FTD) – konkretaus tipo orlaivio prietaisų, įrangos, prietaisų skydų ir vairų realaus dydžio kopijos atviroje arba uždaroje įgulos kabinoje, įskaitant visą įrangą ir kompiuterines programas, būtinas, kad treniruoklyje įdiegtos sistemos imituotų orlaivį ant žemės ar skrendantį;“;

2) įterpiama FCL.036 dalis:

„**FCL.036. FSTD naudojimas mokymui, egzaminavimui ir tikrinimui**

Prašymo teikėjas turi teisę su FSTD tipais ir lygiais susijusių reikalavimų vykdymo tikslais naudoti FSTD, kurių kvalifikacijos pažymėjime nurodytas FCS arba priskirtasis FCS, jei galioja visos šios sąlygos:

a) FCS arba priskirtajame FCS nurodytas kiekvienos funkcijos patikimumo lygis yra ne žemesnis už toliau lentelėse nurodytą ekvivalentą:

1) jei mokymas susijęs su lėktuvais:

FSTD tipo ir lygio nuoroda	Lygiavertis FCS													
	1. Pilotų kabinos išdėstymas ir struktūra	2. Skrydžio valdymo jėgos ir techninė įranga	3. Skrydžio valdymo sistemų naudojimas	4. Orlaivio sistemos	5. Veikimo charakteristikos ir valdymas ant žemės	6. Veikimo charakteristikos ir valdymas esant žemės paviršiaus poveikiui	7. Veikimo charakteristikos ir valdymas nesant žemės paviršiaus poveikio	8. Garso imitavimas	9. Vibracijos imitavimas	10. Judesio imitavimas	11. Vaizdo imitavimas	12. Navigacija	13. Atmosferos ir oro sąlygos	14. Skrydžių aikštelės ir reljefas
FNPT I	G	G	G	N	N	N	G	N	N	N	N	R	N	N
FNPT II / FNPT II MCC	G	G	G	G	G	G	G	G	N	N	G	R	G	G
FTD 2	S	R	S	S	N	G	G	G	N	N	N	S	N	N
FSTD, pagal lygiavertį standartą atitinkantis B lygio kvalifikaciją	S	R	S	S	R	R	R	G	R	R	G	S	G	G
FFS C lygis	S	S	S	S	S	S	S	R	R	S	R	S	S	S
FFS laikinasis C lygis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S laikinasis	S	S	S	S
FFS D lygis	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S

Pastaba. S – specialus; R – reprezentatyvus; G – bendrojo pobūdžio; N – nėra;

2) jei mokymas susijęs su sraigtasparniais:

FSTD tipo ir lygio nuoroda	Lygiavertis FCS													
	1. Pilotų kabinos išdėstymas ir struktūra	2. Skrydžio valdymo jėgos ir techninė įranga	3. Skrydžio valdymo sistemų naudojimas	4. Orlaivio sistemos	5. Veikimo charakteristikos ir valdymas ant žemės	6. Veikimo charakteristikos ir valdymas esant žemės paviršiaus poveikiui	7. Veikimo charakteristikos ir valdymas nesant žemės paviršiaus poveikio	8. Garso imitavimas	9. Vibracijos imitavimas	10. Judesio imitavimas	11. Vaizdo imitavimas	12. Navigacija	13. Atmosferos ir oro sąlygos	14. Skrydžių aikštelės ir reljefas
FNPT I	G	G	G	N	N	N	N	N	N	N	N	R	N	N
FNPT II / FNPT II MCC	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	G
FNPT III / FNPT III MCC	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	R
FTD 2 / FTD 2 MCC	R	R	R	S	G	G	G	G	N	N	R	S	G	R
FTD 3 / FTD 3 MCC	R	R	R	S	G	R	R	G	N	N	R	S	R	R
FFS C lygis	S	S	S	S	S	S	S	R	R	S	R	S	S	R
FFS D lygis	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S

b) FSTD turi:

1) jutiklinę aparatinę įrangą;

2) pagrindinius skrydžio valdiklius, kurių jėgos kinta priklausomai nuo įvairių skrydžio sąlygų atliekant rankinio pilotavimo pratimus, išskyrus FSTD, kurių FCS arba priskirtasis FCS yra žemesnis už lygiavertį FNPT II;

3) kai naudojamas MCC mokymui, papildomą MCC galimybę, nurodytą FSTD kvalifikacijos pažymėjime.“;

3) FCL.110.H dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) Prašymo išduoti LAPL(H) teikėjas turi būti išklausęs 40 valandų skrydžio sraigtasparniu mokymą ir – aa punkte nurodytos apimties ir jame nurodytomis sąlygomis – mokymą FSTD. Skrydžio mokymą sudaro bent visi šie dalykai:

1) 20 valandų skrydžio su instruktoriumi;

2) 10 valandų savarankiško skrydžio prižiūrint instruktoriui laiko, įskaitant bent 5 valandas savarankiško maršrutinio skrydžio laiko ir bent 1 ne trumpesnį kaip 150 km (80 jūrmylių) maršrutinį skrydį, per kurį kitame nei išvykimo aerodrome bent 1 kartą nutupiama visiškai sustojant;

3) 35 valandos turi būti išskraidytos tokio tipo sraigtasparniu, koks bus naudojamas per įgūdžių patikrinimo egzaminą.“;

b) įterpiamas aa punktas:

„aa) Iš a punkto 1 papunktyje nurodytų 20 valandų skrydžio su instruktoriumi laiko ne daugiau kaip 5 valandas gali sudaryti prašymo teikėjo mokymo FSTD laikas, jei galioja visos šios sąlygos:

1) FSTD atitinka tokio tipo sraigtasparnį, koks bus naudojamas per įgūdžių patikrinimo egzaminą;

2) mokymo organizacija už jos priežiūrą atsakingai kompetentingai institucijai yra įrodžiusi, kad FSTD specifikacijos atitinka LAPL(H) mokymo programą. Mokymo organizacija yra bet kuris iš šių subjektų:

i) ATO;

ii) DTO, jei kompetentinga institucija leido tą FSTD naudoti LAPL(H) mokymui.“;

4) FCL.210.H dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) Prašymo išduoti PPL(H) teikėjas turi būti išklausęs bent 45 valandų skrydžio sraigtasparniu mokymą ir – aa punkte nurodytos apimties ir jame nurodytomis sąlygomis – mokymą FSTD. Skrydžio mokymą sudaro bent visi šie dalykai:

1) 25 valandos skrydžio su instruktoriumi;

2) 10 valandų savarankiško skrydžio prižiūrint instruktoriui laiko, įskaitant bent 5 valandas savarankiško maršrutinio skrydžio laiko, įskaitant bent 1 ne trumpesnį kaip 185 km (100 jūrmylių) maršrutinį skrydį, per kurį dviejuose kituose nei išvykimo aerodromuose nutupiama visiškai sustojant;

3) 35 valandos skrydžio mokymo tokio tipo sraigtasparniu, koks bus naudojamas per įgūdžių patikrinimo egzaminą.“;

b) įterpiamas aa punktas:

„aa) Iš a punkto 1 papunktyje nurodytų 25 valandų skrydžio su instruktoriumi laiko prašymo teikėjas vieną iš šių dalykų gali išskraidyti FSTD:

1) ne daugiau kaip 5 valandas;

2) ne daugiau kaip 10 valandų, jei laikomasi visų šių sąlygų:

i) iš tų 10 valandų bent 5 valandos turi būti išskraidytos tokio tipo FSTD, koks bus naudojamas per įgūdžių patikrinimo egzaminą;

ii) mokymo kursą jis yra užbaigęs mokymo organizacijoje, kuri, kalbant apie i papunktyje nurodytą FSTD, už jos priežiūrą atsakingai kompetentingai institucijai yra įrodžiusi, kad FSTD specifikacijos atitinka PPL(H) mokymo programą. Mokymo organizacija yra bet kuris iš šių subjektų:

A) ATO;

B) DTO, jei kompetentinga institucija leido tą FSTD naudoti PPL(H) mokymui.“;

5) FCL.740.H dalies c punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„Kvalifikacijos patikrinimo egzaminas laikomas arba kvalifikacijos kėlimo mokymas atliekamas, priklausomai nuo to, kas taikytina, kiekvieną kartą kito tipo sraigtasparniu. Naujas visų pagal šį punktą pratęstų tipo kvalifikacijų galiojimo laikotarpis prasideda kartu su tipo kvalifikacijos, dėl kurios išlaikytas kvalifikacijos patikrinimo egzaminas arba baigtas kvalifikacijos kėlimo mokymas, galiojimo laikotarpiu.“;

6) FCL.930.TRI dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Laikoma, kad instruktoriaus pažymėjimą turintis ar turėjęs prašymo teikėjas yra visiškai įvykdęs ab punkto 1 papunkčio reikalavimą.“;

7) FCL.935.TRI dalis papildoma c punktu:

„c) Nukrypstant nuo b punkto, gebėjimų vertinimas:

1) kai TRI susijęs su nesudėtingais sraigtasparniais, gali būti vykdomas naudojant FSTD ir orlaivį, net jei FFS turimas ir prieinamas;

2) kai TRI yra susijęs su 9 priedėlio A skirsnio 1e punkto c papunktyje nurodytais sraigtasparniais, gali būti vykdomas pagal FCL.935.TRI dalies b punkto 1, 2 arba 3 papunktį, nepriklausomai nuo to, ar FFS arba FSTD yra turimas ir prieinamas.“;

8) 9 priedėlis iš dalies keičiamas taip:

a) A skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1f punktas pakeičiamas taip:

„1f. Jei per mokymą, egzaminus ar patikrinimus naudojami FSTD, taikomos šios sąlygos:

a) FSTD konkrečiam pratimui naudojamas tik tuo atveju, jei FSTD turi funkcijas, atitinkančias susijusius patikimumo lygius, kad atliekant tą pratimą galėtų imituoti atitinkamą orlaivį, signalus ir aplinką taip, kad kandidatas galėtų:

i) reikiamu mastu įgyti atitinkamam mokymo etapui būtinus įgūdžius;

ii) įrodyti įgūdžius saugiai valdyti atitinkamą orlaivį atlikdamas atitinkamą egzamino ir tikrinimo pratimą;

b) be to, FSTD tinkamumas turi būti patikrintas pagal taikytiną funkcijų ir subjektyvių testų lentelę ir taikytiną FSTD tinkamumo patvirtinimo testų lentelę, pateiktas naudojamam įrenginiui taikomame pirminiame informaciniame dokumente.

Atsižvelgiama į visus apribojimus, nurodytus įrenginio kvalifikacijos pažymėjime ar susijusiame ESL.“;

ii) įterpiamas 1g punktas:

„1g. Kai nurodyta šio priedėlio B–E skirsniuose pateiktose lentelėse, tipo kvalifikacijai įgyti skirtos mokymo programos užduotims atlikti gali būti naudojami OTD. Tačiau mokymo tokiais įrenginiais laikas neįskaičiuojamas į būtinąjį FSTD mokymo laiką, nurodytą atitinkamoje tipo kvalifikacijai įgyti skirtoje mokymo programoje.“;

iii) 18 punktas iš dalies keičiamas taip:

— įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Mokant, kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną, terminas „smukos įvykis“ reiškia artėjimą prie smukos arba smuką. Mokyti, kaip grąžinti kritinės būklės lėktuvą į valdomą padėtį po smukos įvykių, arba specifinėms orlaivio tipo smukos charakteristikoms demonstruoti (arba abiem šiais tikslais) ATO gali naudoti C arba D lygio FFS, jeigu tenkinamos abi šios sąlygos:“,

— a papunktis pakeičiamas taip:

„a) FFS kvalifikacija suteikta pagal CS-FSTD(A) 2 leidimo specialiuosius vertinimo reikalavimus arba pagal naujausią taikytiną kvalifikacijos suteikimo pagrindą;“;

b) B skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 5 punktas iš dalies keičiamas taip:

— a ir b papunkčiai pakeičiami taip:

„a) Simbolių reikšmės:

P = išmokytas kaip įgulos vadas arba antrasis pilotas, taip pat kaip PF ir PM.

X = šiam pratimui negali būti naudojamas lėktuvas.

P# = mokymą papildo lėktuvo apžiūra prižiūrint instruktoriui.

b) Praktinis mokymas vykdomas naudojant bent nurodyto lygio mokymo įrangą (P) arba gali būti vykdomas naudojant bet kurią aukštesnio lygio mokymo įrangą, kai nurodyta rodyklė (→).

Nurodant naudojamą mokymo įrangą vartojamos šios santrumpos:

A = lėktuvas;

FFS = viso skrydžio imituoklis;

FSTD = imituojamo skrydžio treniruoklis;

OTD = kitas treniruoklis.“,

— po l papunkčio esanti lentelė pakeičiama taip:

„TMG IR VIENPILOČIAI LĖKTUVAI, IŠSKYRUS AUKŠTOS KLASĖS SUDĖTINGUS LĖKTUVUS		PRAKTINIS MOKYMAS				ĮGŪDŽIŲ AR KVALIFIKACIJOS PATIKRINIMO EGZAMINAS ORLAIVIŲ KLASĖS AR ORLAIVIO TIPO KVALIFIKACIJAI GAUTI	
Manevrai/procedūros		OTD	FSTD	A	Instruktoriaus inicialai, įrašomi baigus mokymą	Egzaminuojama naudojant FSTD arba A	Egzaminuotojo inicialai, įrašomi baigus egzaminą
	1 DALIS						
1.	Išvykimas	P					
1.1.	Priešskrydiniai veiksmai, įskaitant: — dokumentai, — masė ir centruotė, — susipažinimas su orų informacija ir — NOTAM.						
1.2.	Patikrinimai prieš įjungiant variklį						
1.2.1.	Išorės	P#		P		M	
1.2.2.	Vidaus	P#	P#	P		M	
1.3.	Variklio įjungimas: įprasti gedimai.		P	→		M	
1.4.	Riedėjimas		P	→		M	
1.5.	Priešskrydiniai patikrinimai: variklio bandymas (jei taikytina).		P	→		M	
1.6.	Kilimo procedūra: — įprasta, taikant orlaivio naudojimo vadove nurodytus užsparnių nuostačius, ir — šoninio vėjo (jei yra tinkamos sąlygos).		P	→		M	
1.7.	Aukštėjimas: — V_x/V_y — posūkiai atitinkamu kursu ir — orlaivio padėties išlyginimas.		P	→		M	
1.8.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūros		P			M	

	2 DALIS						
2. 2.1.	Bendrieji skrydžio elementai (vizualiosios meteorologinės sąlygos (VMC)) Tiesus ir horizontalus skrydis esant įvairiems oro greičiams, įskaitant skrydį esant kritiškai mažam oro greičiui su užsparniais ir be jų (įskaitant, kai taikytina, artėjimą tūpti greičiu V_{mca})		P	→			
2.2.	Staigūs posūkiai (360° į kairę ir į dešinę, esant 45° posvyriui)		P	→		M	
2.3.	Smuka ir grįžimas į įprastą padėtį iš smukos: i) visiška smuka; ii) artėjimas prie smukos per posūkį žemėjant su posvyriu, naudojant artėjimo tūpti konfigūraciją ir galią; iii) artėjimas prie smukos naudojant tūpimo konfigūraciją ir galią ir iv) artėjimas prie smukos, posūkis aukštėjant su kilimo užsparniu ir naudojant aukštėjimo galią (tik vieno variklio lėktuvams).		P	→		M	
2.4.	Valdymas naudojant autopilotą ir komandinio valdymo sistemą (gali būti atliekama laikant 3 dalį), jei taikytina		P	→		M	
2.5.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūros		P	→		M	
	3A DALIS						
3A. 3A.1.	Maršrutinio skrydžio pagal VFR procedūros (žr. B.5 c ir d punktus) Skrydžio planas, padėties apskaičiavimas remiantis ankstesniais padėties duomenimis ir žemėlapio skaitymas		P	→			
3A.2.	Altitudės, kurso ir greičio išlaikymas		P	→			
3A.3.	Orientavimasis, ETA nustatymas ir tikslinimas		P	→			
3A.4.	Radijo navigacijos prietaisų naudojimas (jei taikytina)		P	→			
3A.5.	Skrydžio valdymas (skrydžio žurnalas, įprasti patikrinimai, įskaitant degalų, sistemų ir apledėjimo tikrinimą)		P	→			
3A.6.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūra		P	→			
	3B DALIS						
3B. 3B.1.*	Skrydis pagal prietaisus Išskridimas pagal IFR		P	→		M	
3B.2.*	Maršrutinis skrydis pagal IFR		P	→		M	

3B.3.*	Laukimo procedūros		P	→		M	
3B.4.*	3D operacijos iki 200 pėdų (60 m) apsisprendimo absoliučiojo aukščio / aukščio (DA/H) arba iki aukštesnio minimumo, jei reikalaujama pagal artėjimo tūpti procedūrą (iki vertikaliosios trajektorijos priartėjimo tūpti baigmės gali būti naudojamas autopilotas)		P	→		M	
3B.5.*	2D operacijos iki mažiausio absoliučiojo aukščio / aukščio žemėjant (MDA/H)		P	→		M	
3B.6.*	Skrydžio pratimai, įskaitant imituojamą kompaso ir aviahorizonto gedimą: — 1 lygio posūkiai ir — grįžimas iš neįprastos padėties erdvėje į įprastą padėtį.		P	→		M	
3B.7.*	Kurso ar tūptinės nuolydžio kampo nustatymo įtaiso gedimas		P	→			
3B.8.*	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūros		P	→		M	
	Specialiai paliktas tuščias						
	4 DALIS						
4. 4.1.	Atvykimas ir tūpimas Atvykimo į aerodromą procedūra		P	→		M	
4.2.	Įprastas tūpimas		P	→		M	
4.3.	Tūpimas nenaudojant užsparnių		P	→		M	
4.4.	Tūpimas esant šoniniam vėjui (jei yra tinkamos sąlygos)		P	→			
4.5.	Artėjimas tūpti ir tūpimas esant minimaliam variklio veikimo režimui ir aukščiui virš kilimo ir tūpimo tako iki 2 000 pėdų (tik vieno variklio lėktuvams)		P	→			
4.6.	Antrasis ratas, pradedamas mažiausiame aukštyje		P	→		M	
4.7.	Antrasis ratas ir tūpimas naktį (jei taikytina)		P	→			
4.8.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūros		P	→		M	
	5 DALIS						
5.	Ypatingosios ir avarinės procedūros (Ši dalis gali būti laikoma kartu su 1–4 dalimis.)						
5.1.	Kilimo nutraukimas esant priimtinam greičiui		P	→		M	

5.2.	Imituojamas variklio gedimas pakilus (tik vieno variklio lėktuvams)			P		M	
5.3.	Imituojamas priverstinis tūpimas neveikiant varikliui (tik vieno variklio lėktuvams)			P		M	
5.4.	Imituojamos avarinės situacijos: i) gaisras ar dūmai skrydžio metu ir ii) atitinkamai sistemų gedimai.		P	→			
5.5.	Tik ME lėktuvai ir TMG mokymas: variklio išjungimas ir įjungimas iš naujo (saugiame absoliučiajame aukštyje, jei atliekama orlaivyje)		P	→			
5.6.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūra						
	6 DALIS						
6. 6.1.*	Imituojamas asimetrinis skrydis (Ši dalis gali būti laikoma kartu su 1–5 dalimis.) Imituojamas variklio gedimas kylant (saugioje altitudėje, nebent atliekama naudojant FFS ar FNPT II)		P	→		M	
6.2.*	Asimetrinis artėjimas tūpti ir antrasis ratas		P	→		M	
6.3.*	Asimetrinis artėjimas tūpti ir tūpimas visiškai sustojant		P	→		M	
6.4.	Ryšys su ATC (atitiktis), R/T procedūros		P	→		M	
	7 DALIS						
7.	UPRT						
7.1.	Skrydžio manevrai ir procedūros						
7.1.1.	Rankinis pilotavimas su komandinio valdymo sistema ir be jos (nenaudojant autopiloto, automatinės traukos / traukos automato ir, kai taikytina, esant skirtingiems orlaivio valdymo režimams)		P	→			
7.1.1.1.	Skirtingais greičiais (įskaitant lėtą skrydį) ir skirtinguose absoliučiuosiuose aukščiuose, laikantis parametrų, kuriais grindžiamas FSTD mokymas.		P	→			
7.1.1.2.	Staigūs posūkiai naudojant 45° posvyrį, 180–360° į kairę ir į dešinę		P	→			
7.1.1.3.	Posūkiai naudojant spoilerius ir jų nenaudojant		P	→			

7.1.1.4.	Procedūrinis skrydis ir manevravimas pagal prietaisus, įskaitant išskridimą ir atvykimą pagal prietaisus, taip pat vizualusis artėjimas tūpti		P	→			
7.2. 7.2.1.	Mokymas, kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną Lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną po smukos įvykių esant: — kilimo konfigūracijai, — įtrauktajai konfigūracijai žemoje altitudėje, — įtrauktajai konfigūracijai beveik didžiausiame skrydžio absoliučiajame aukštyje ir — tūpimo konfigūracijai.		P	→			
7.2.2.	Šie su kritine lėktuvo būkle susiję pratimai: — kabruojančio lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną iš įvairių posvyrio kampų ir — pikiruojančio lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną iš įvairių posvyrio kampų.		P	→			
7.3.	Antrasis ratas veikiant visiems varikliams* skirtingais artėjimo tūpti pagal prietaisus etapais		P	→			
7.4.	Tūpimo nutraukimas veikiant visiems varikliams: — įvairiame aukštyje, kuris mažesnis nei 15 m (50 pėdų) virš kilimo ir tūpimo tako slenksčio lygio DH/MDH, — po tūpsnio (nutrauktojo tūpimo), — lėktuvuose, kurie nėra sertifikuoti kaip transporto kategorijos lėktuvai (JAR/FAR 25) ar kaip vietinio susisiekimo kategorijos lėktuvai (SFAR 23), tūpimo nutraukimas veikiant visiems varikliams pradedamas iki MDA/H arba po tūpsnio.		P	→“			

ii) 6 punktas iš dalies keičiamas taip:

— a ir b papunkčiai pakeičiami taip:

„a) Simbolių reikšmės

P = išmokytas vykdyti įgulos vado, antrojo piloto, taip pat PF ir PM funkcijas, siekiant gauti atitinkamą orlaivio tipo kvalifikaciją.

X = šiam pratimui negali būti naudojamas lėktuvas.

P → = pratimas atliekamas tinkamos kvalifikacijos FSTD.

P# = mokymą papildo lėktuvo apžiūra prižiūrint instruktoriui.

b) Praktinis mokymas vykdomas naudojant bent nurodyto lygio mokymo įrangą (P) arba gali būti vykdomas naudojant bet kurią aukštesnio lygio mokymo įrangą, kai nurodyta rodyklė (→).

Nurodant naudojamą mokymo įrangą vartojamos šios santrumpos:

A = lėktuvas;

FFS = viso skrydžio imituoklis;

FSTD = imituojamo skrydžio treniruoklis;

OTD = kitas treniruoklis.“;

— po j papunkčio esanti lentelė pakeičiama taip:

„DAUGIAPILOČIAI LĖKTUVAI IR VIENPILOČIAI AUKŠTOS KLASĖS SUDĖTINGI LĖKTUVAI		PRAKTINIS MOKYMAS				ĮGŪDŽIŲ AR KVALIFIKACIJOS PATIKRINIMAS ATPL / MPL / ORLAIVIO TIPO KVALIFIKACIJAI GAUTI	
Manevrai/procedūros		OTD	FSTD	A	Instruktoriaus inicialai, įrašomi baigus mokymą	Egzaminuojama naudojant FSTD arba A	Egzaminuotojo inicialai, įrašomi baigus egzaminą
	1 DALIS						
1. 1.1.	Pasirengimas skrydžiui Charakteristikų apskaičiavimas	P					
1.2.	Lėktuvo išorės apžiūra; kiekvienos tikrintinos dalies vieta ir apžiūros tikslas	P#	P#	P			
1.3.	Pilotų kabinos patikrinimas		P	→			
1.4.	Kontrolinio sąrašo naudojimas prieš įjungiant variklius, įjungimo procedūros, radijo ir navigacijos įrangos patikrinimas, navigacijos ir ryšio dažnių parinkimas ir nustatymas		P	→		M	
1.5.	Riedėjimas pagal ATC ar instruktoriaus nurodymus		P	→			
1.6.	Patikrinimai prieš kylant		P	→		M	
	2 DALIS						
2. 2.1.	Kilimas Įprastas kilimas esant įvairiems užsparnių nuostačiams, įskaitant spartųjį kilimą		P	→			
2.2.*	Kilimas pagal prietaisus; per kilsnį ar iš karto atsiplėšus nuo žemės reikalaujama pereiti į skrydį pagal prietaisus		P	→			
2.3.	Kilimas esant šoniniam vėjui		P	→			

2.4.	Kilimas esant didžiausiai leidžiamai kilimo masei (faktinei ar imituojamai)		P	→			
2.5. 2.5.1.*	Kilimas imituojant variklio gedimą: iš karto pasiekus V_2		P	→			
	(Lėktuvuose, kurie nėra sertifikuoti kaip transporto ar vietinio susisiekimo kategorijos lėktuvai, variklio gedimas neimituojamas tol, kol nebus pasiektas bent 500 pėdų aukštis nuo kilimo ir tūpimo tako galo. Lėktuve, kurio kilimo masės ir aukščio pagal tankį charakteristikos tokios pačios kaip transporto kategorijos lėktuvo, instruktorius gali imituoti variklio gedimą iš karto pasiekus V_2.						
2.5.2.*	tarp V_1 ir V_2		P	X		M Tik FFS	
2.6.	Kilimo nutraukimas esant priimtinam greičiui prieš pasiekiant V_1		P	→		M	
	3 DALIS						
3. 3.1.	Skrydžio manevrai ir procedūros Rankinis pilotavimas su komandinio valdymo sistema ir be jos (nenaudojant autopiloto, automatinės traukos / traukos automato ir, kai taikytina, esant skirtingiems orlaivio valdymo režimams)		P	→			
3.1.1.	Skirtingais greičiais (įskaitant lėtą skrydį) ir skirtingose altitudėse, laikantis parametrų, kuriais grindžiamas FSTD mokymas.		P	→			
3.1.2.	Staigūs posūkiai naudojant 45° posvyrį, 180–360° į kairę ir į dešinę		P	→			
3.1.3.	Posūkiai naudojant spoilerius ir jų nenaudojant		P	→			
3.1.4.	Procedūrinis skrydis ir manevravimas pagal prietaisus, įskaitant išskridimą ir atvykimą pagal prietaisus, taip pat vizualusis artėjimas tūpti		P	→			

3.2.	Virtimas (angl. *tuck under*) ir Macho baftingas (jei taikytina), taip pat kitos specialios lėktuvo skrydžio charakteristikos (pvz., olandiškas supimas)		P	X		Tik FFS	
3.3.	Įprastas sistemų ir inžinieriaus prietaisų skydo valdiklių veikimas (jei taikytina)	P	→	→			
3.4.	Įprastai ir neįprastai veikiančios šios sistemos:					M	Iš 3.4.0–3.4.14 skirsnių privalomai parenkami bent 3 neįprasto veikimo atvejai
3.4.0.	Variklis (jei reikia, sraigtas)	P	→	→			
3.4.1.	Slėgio ir oro kondicionavimo sistema	P	→	→			
3.4.2.	Pito / statinio vamzdelio sistema	P	→	→			
3.4.3.	Degalų sistema	P	→	→			
3.4.4.	Elektros sistema	P	→	→			
3.4.5.	Hidraulinė sistema	P	→	→			
3.4.6.	Skrydžio kontrolės ir balansavimo sistema	P	→	→			
3.4.7.	Priešledžio / ledo šalinimo sistema, nuo akinimo apsaugančio ekrano šildymo sistema	P	→				
3.4.8.	Autopiloto / komandinio valdymo sistema	P	→			M (tik vienpilo-čiams lėktu-vams)	
3.4.9.	Įspėjimo apie smuką arba smukos vengimo įtaisai ir stabilumo didinimo įtaisai	P	→				
3.4.10.	Žemės artumo įspėjimo sistema, orų radaras, radijo aukščiamatis, atsakiklis		P				
3.4.11.	Radijo prietaisai, navigacijos įranga, prietaisai, skrydžio valdymo sistemos	P	→				
3.4.12.	Važiuoklė ir stabdžiai	P	→	→			
3.4.13.	Priešsparnių ir užsparnių sistema	P	→	→			
3.4.14.	Pagalbinė jėgainė (APU)	P	→	→			
	Specialiai paliktas tuščias						

3.6.	Ypatingosios ir avarinės procedūros:					M	Iš 3.6.1–3.6.9 skirsnių privalomai parenkami bent 3 elementai
3.6.1.	Gaisro, pvz., variklio, APU, kabinos, krovinių skyriaus, įgulos kabinos, sparno ar elektros grandinės, gesinimo pratybos, įskaitant evakuaciją		P	→			
3.6.2.	Dūmų kontrolė ir šalinimas		P	→			
3.6.3.	Variklio gedimai, išjungimas ir pakartotinis įjungimas saugiame aukštyje		P	→			
3.6.4.	Degalų nupylimas (imituojamas)		P	→			
3.6.5.	Vėjo poslinkis kylant / tūpiant		P	X		Tik FFS	
3.6.6.	Imituojamas kabinos slėgio sistemos gedimas / avarinis žemėjimas		P	→			
3.6.7.	Skrydžio įgulos nario neveiksnumas		P	→			
3.6.8.	Kitos avarinės procedūros, nurodytos atitinkamame orlaivio naudojimo vadove		P	→			
3.6.9.	Oro eismo pavojaus ir susidūrimo vengimo sistemos (TCAS) įvykis	P →	→	X		Tik FFS	
3.7. 3.7.1.	Mokymas, kaip kritinės būklės lėktuvą grąžinti į valdomą būseną Lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną po smukos įvykių esant: — kilimo konfigūracijai, — įtrauktajai konfigūracijai žemoje altitudėje, — įtrauktajai konfigūracijai beveik didžiausiame skrydžio absoliučiajame aukštyje ir — tūpimo konfigūracijai.		P FFS, atitinkantis tik mokymo užduoties reikalavimus	X			
3.7.2.	Šie su kritine lėktuvo būkle susiję pratimai: — kabruojančio lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną iš įvairių posvyrio kampų ir — pikiruojančio lėktuvo grąžinimas į valdomą būseną iš įvairių posvyrio kampų.		P FFS, atitinkantis tik mokymo užduoties reikalavimus	X		Tik FFS	

3.8.	Skrydžio pagal prietaisus procedūros						
3.8.1.*	Išskridimo ir atvykimo maršrutų ir ATC nurodymų laikymasis		P	→		M	
3.8.2.*	Laukimo procedūros		P	→			
3.8.3.*	3D operacijos iki 200 pėdų (60 m) DA/H arba iki aukštesnio žemiausiojo taško, jei reikalaujama pagal artėjimo tūpti procedūrą						
	Pastaba. Pagal AFM, RNP APCH procedūras gali reikėti naudoti autopilotą arba komandinio valdymo sistemą. Procedūra, kuri turi būti vykdoma rankiniu būdu, parenkama atsižvelgiant į tokius apribojimus (pvz., jei yra toks AFM apribojimas, 3.8.3.1 skirsnyje pasirenkama ILS).						
3.8.3.1.*	Rankinis valdymas, be komandinio valdymo sistemos		P	→		M (tik per įgūdžių patikrinimo egzaminą)	
3.8.3.2.*	Rankinis valdymas, naudojant komandinio valdymo sistemą		P	→			
3.8.3.3.*	Su autopilotu		P	→			
3.8.3.4.*	Rankiniu valdymu, imituojant vieno variklio gedimą per galutinį artėjimą tūpti, iki tūpimo taško arba per visą tūpimo nutraukimo procedūrą (kai taikytina), imitavimas pradedamas: i) prieš kertant 1 000 pėdų virš aerodromo lygį ir ii) kirtus 1 000 pėdų virš aerodromo lygį. Lėktuvuose, kurie nėra sertifikuoti kaip transporto kategorijos lėktuvai (JAR/FAR 25) ar kaip vietinio susisiekimo kategorijos lėktuvai (SFAR 23), artėjimas tūpti imituojant vieno variklio gedimą ir po to atliekamas kilimas po nutraukto tūpimo pradedami vykdant 2D artėjimą tūpti pagal 3.8.4. Kilimas po nutraukto tūpimo pradedamas pasiekus paskelbtąjį kliūčių perskridimo aukštį (OCH/A), bet ne vėliau kaip pasiekus 500 pėdų virš kilimo ir tūpimo tako slenksčio lygio MDA/H. Lėktuvuose, kurių kilimo masės ir absoliučiojo aukščio pagal tankį charakteristikos tokios pačios kaip transporto kategorijos lėktuvų, instruktorius gali imituoti variklio gedimą pagal 3.8.3.4 pratimą.		P	→		M	

3.8.4.*	2D operacijos iki MDA/H		P*	→		M	
3.8.5.	Artėjimas tūpti ratu šiomis sąlygomis: a)* artėjimas prie leidžiamos mažiausios artėjimo tūpti ratu altitudės atitinkamame aerodrome pagal vietos artėjimo tūpti pagal prietaisus priemones, imituojant skrydžio pagal prietaisus sąlygas; po to atliekamas; b) artėjimas tūpti ratu prie kito kilimo ir tūpimo tako bent 90° kampu nuo a elemente nurodyto galutinio artėjimo tūpti centrinės linijos, laikantis leidžiamo mažiausio artėjimo ratu skrydžio aukščio. *Pastaba.* Jei dėl susijusių su ATC priežasčių a ir b elementų atlikti neįmanoma, gali būti atliekamas imituojamo prasto matomumo elementas.		P*	→			
3.8.6.	Vizualusis artėjimas tūpti		P	→			
	4 DALIS						
4.	Praleisto artėjimo tūpti procedūros		P*	→			
4.1.	Kilimas po nutraukto tūpimo veikiant visiems varikliams*, vykdant 3D operaciją pasiekus apsisprendimo aukštį		P*	→			
4.2.	Antrasis ratas veikiant visiems varikliams* skirtingais artėjimo tūpti pagal prietaisus etapais		P*	→			
4.3.	Kitos praleisto artėjimo tūpti procedūros		P*	→			
4.4.*	Antrasis ratas imituojant kritinio variklio neveikimą, atliekamas rankiniu valdymu po to, kai artėjant tūpti pagal prietaisus pasiekiamas DH, MDH ar MAPt.		P*	→		M	
4.5.	Tūpimo nutraukimas veikiant visiems varikliams: — įvairiame aukštyje, kuris mažesnis nei DH/MDH, — po tūpsnio (nutrauktojo tūpimo); lėktuvuose, kurie nėra sertifikuoti kaip transporto kategorijos lėktuvai (JAR/FAR 25) ar kaip		P	→			

	vietinio susisiekimo kategorijos lėktuvai (SFAR 23), tūpimo nutraukimas veikiant visiems varikliams pradedamas iki MDA/H arba po tūpsnio.						
	5 DALIS						
5. 5.1.	Tūpimas Įprastas tūpimas* pagal vizualiuosius orientyrus, nustatytus pasiekus DA/H po artėjimo tūpti pagal prietaisus		P				
5.2.	Tūpimas imituojant horizontaliojo stabilizatoriaus įstrigimą bet kurioje nesubalansuotoje padėtyje		P	X		Tik FFS	
5.3.	Tūpimas esant šoniniam vėjui (jei įmanoma, orlaiviu)		P	→			
5.4.	Standartinis maršrutas aplink aerodromą ir tūpimas neišskleidus užsparnių ir priešsparnių arba juos iš dalies išskleidus		P	→			
5.5.	Tūpimas imituojant kritinio variklio neveikimą		P	→		M	
5.6.	Tūpimas neveikiant dviem varikliams: — lėktuvai su trimis varikliais: neveikia centrinis variklis ir vienas šoninis variklis, jei įmanoma pagal AFM duomenis, ir — lėktuvai su keturiais varikliais: du varikliai vienoje pusėje.		P	X		M Tik FFS (tik įgūdžių patikrinimas)“	

c) C skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 5 ir 6 punktai pakeičiami taip:

„5. Simbolių reikšmės

P = išmokytas vykdyti įgulos vado funkcijas, siekiant gauti vienpiločio sraigtasparnio tipo kvalifikaciją, arba išmokytas vykdyti įgulos vado arba antrojo piloto funkcijas ir PF bei PM funkcijas, siekiant gauti daugiapiločio sraigtasparnio tipo kvalifikaciją.

X = šiam pratimui negali būti naudojamas sraigtasparnis.

P → = pratimas atliekamas tinkamos kvalifikacijos FSTD.

P# = mokymą papildo sraigtasparnio apžiūra prižiūrint instruktoriui.

6. Praktinis mokymas vykdomas naudojant bent nurodyto lygio mokymo įrangą (P) arba gali būti vykdomas naudojant bet kurią aukštesnio lygio mokymo įrangą, kai nurodyta rodyklė (→).

Nurodant naudojamą mokymo įrangą vartojamos šios santrumpos:

FFS = viso skrydžio imituoklis,

FTD = skrydžio treniruoklis,

H = sraigtasparnis.

OTD = kitas treniruoklis.“;

ii) po 12 punkto esanti lentelė pakeičiama taip:

„VIENPILOČIAI / DAUGIAPILOČIAI SRAIGTASPARNIAI		PRAKTINIS MOKYMAS				ĮGŪDŽIŲ ARBA KVALIFIKACIJOS PATIKRINIMO EGZAMINAS	
Manevrai/procedūros		OTD	FSTD	H	Instruktoriaus inicialai, įrašomi baigus mokymą	Egzaminuojama naudojant FSTD arba H	Egzaminuotojo inicialai, įrašomi baigus egzaminą
	1 DALIS. Priešskrydiniai veiksmai ir patikrinimai						
1.1.	Sraigtasparnio išorės apžiūra; kiekvienos tikrintinos dalies vieta ir apžiūros tikslas	P#	P#	P		M (jei atliekama sraigtasparnyje)	
1.2.	Pilotų kabinos patikrinimas		P	→		M	
1.3.	Įjungimo procedūros, radijo ir navigacijos įrangos patikrinimas, navigacijos ir ryšio dažnių parinkimas ir nustatymas		P	→		M	
1.4.	Riedėjimas / riedėjimas oru pagal ATC arba instruktoriaus nurodymus		P	→		M	
1.5.	Procedūros ir patikrinimai prieš kylant		P	→		M	
	2 DALIS. Skrydžio manevrai ir procedūros						
2.1.	Kilimas (įvairių profilių)		P	→		M	
2.2.	Pakilimas nuo nuolydžio ar esant šoniniam vėjui ir tūpimas ant nuolydžio ar esant šoniniam vėjui		P	→			
2.3.	Kilimas esant didžiausiai leidžiamai kilimo masei (faktinei ar imituojamai)		P	→			
2.4.	Kilimas imituojant variklio gedimą iš karto prieš pasiekiant TDP ar DPATO		P	→		M	
2.4.1.	Pakilimas imituojant variklio gedimą iš karto po to, kai pasiekiamas TDP ar DPATO		P	→		M	

2.5.	Posūkiai nustatytu kursu aukštėjant ir žemėjant		P	→		M	
2.5.1.	Posūkiai esant 30° posvyriui, 180–360° į kairę ir į dešinę, tik pagal prietaisus		P	→		M	
2.6.	Žemėjimas savisuka		P	→		M	
2.6.1.	Vieno variklio sraigtasparnių atveju (SEH): — tūpimas savisukos režimu arba — pakartotinis variklio įjungimas su sąlyga, kad praėjusiais metais prašymo teikėjas baigė mokymą, į kurį buvo įtrauktas tūpimas savisukos režimu, ir informaciją apie tokį mokymą instruktorius įrašė į prašymo teikėjo skraidymų knygelę ir patvirtino savo parašu. Kelių variklių sraigtasparniai (MEH): pakartotinis variklio įjungimas.		P	→		M	
2.7.	Tūpimas (įvairių profilių)		P	→		M	
2.7.1.	Antrasis ratas ar tūpimas po imituojamo variklio gedimo prieš LDP ar DPBL		P	→		M	
2.7.2.	Tūpimas po imituojamo variklio gedimo po LDP ar DPBL		P	→		M	
	3 DALIS. Įprastas ir neįprastas toliau išvardytų sistemų veikimas ir procedūros						
3.	Įprastas ir neįprastas šių sistemų veikimas ir procedūros:					M	Iš šios dalies privalomai parenkami bent 3 elementai.
3.1.	Variklis	P	→	→			
3.2.	Oro kondicionavimas (šildymas, vėdinimas)	P	→	→			
3.3.	Pito / statinio vamzdelio sistema	P	→	→			
3.4.	Degalų sistema	P	→	→			
3.5.	Elektros sistema	P	→	→			

3.6.	Hidraulinė sistema	P	→	→			
3.7.	Skrydžio kontrolės ir balansavimo sistema	P	→	→			
3.8.	Priešledžio ir ledo šalinimo sistema (jei taikytina)	P	→	→			
3.9.	Autopilotas / stabilumo didinimo įtaisai / komandinio valdymo sistema	P	→	→			
3.10.	Patobulinta žemės artumo įspėjimo sistema (EGPWS) / sraigtasparnio įspėjimo apie vietovės reljefą sistema (HTAWS) (jei taikytina)	P	→	→			
3.11.	Orų radaras, radijo aukščiamatis, atsakiklis	P	→	→			
3.12.	Zonos navigacijos sistema	P	→	→			
3.13.	Važiuoklės sistema	P	→	→			
3.14.	APU	P	→	→			
3.15.	Radijo prietaisai, navigacijos įranga, prietaisai ir skrydžio valdymo sistemos	P	→	→			
	4 DALIS. Ypatingosios ir avarinės procedūros						
4.	Ypatingosios ir avarinės procedūros					M	Iš šios dalies privalomai parenkami bent 3 elementai.
4.1.	Gaisro gesinimo pratybos (įskaitant evakuaciją, jei taikytina)		P	→			
4.2.	Dūmų kontrolė ir šalinimas		P	→			
4.3.	Variklio gedimai, išjungimas ir pakartotinis įjungimas saugiame aukštyje		P	→			
4.4.	Degalų nupylimas (imituojamas, jei taikytina)		P	→			
4.5.	Uodegos rotoriaus valdymo gedimas (jei taikytina)		P	→			

4.5.1.	Uodegos rotoriaus praradimas (jei taikytina)		P	X			
4.6.	Įgulos nario neveiksnumas – tik MPH ir SPH, kuriais vykdomi daugiapiločiai skrydžiai		P	→			
4.7.	Transmisijos gedimai		P	→			
4.8.	TCAS įvykis (jei taikytina)	P →	→	X			
4.9.	Kitos avarinės procedūros, nurodytos atitinkamame orlaivio naudojimo vadove		P	→			
	5 DALIS. Skrydžio pagal prietaisus procedūros (atliekamos esant IMC ar imituojant IMC)						
5.1.	Kilimas pagal prietaisus: iš karto atsiplėšus nuo žemės turi būti pereinama į skrydį pagal prietaisus		P*	→*			
5.1.1.	Imituojamas variklio gedimas išskrendant		P*	→*		M*	
5.2.	Išskridimo ir atvykimo maršrutų ir ATC nurodymų laikymasis		P*	→*		M*	
5.3.	Laukimo procedūros		P*	→*			
5.4.	3D operacijos iki 200 pėdų (60 m) DA/H arba iki aukštesnio minimumo, jei reikalaujama pagal artėjimo tūpti procedūrą		P*	→*			
5.4.1.	Rankinis valdymas, be komandinio valdymo sistemos *Pastaba.* Pagal AFM, RNP APCH procedūras gali reikėti naudoti autopilotą arba komandinio valdymo sistemą. Procedūra, kuri turi būti vykdoma rankiniu būdu, parenkama atsižvelgiant į tokius apribojimus (pvz., jei yra toks AFM apribojimas, 5.4.1 skirsnyje pasirenkama ILS)		P*	→*		M* (išskyrus atvejus, kai yra atliktas 5.4.2 pratimas)	

5.4.2.	Rankinis valdymas, naudojant komandinio valdymo sistemą		P*	→*		M* (išskyrus atvejus, kai yra atliktas 5.4.1 pratimas)	
5.4.3.	Kartu su autopilotu		P*	→*			
5.4.4.	Rankinis valdymas, imituojant vieno variklio neveikimą; variklio gedimas turi būti imituojamas per galutinį artėjimą tūpti prieš kertant 1 000 pėdų virš aerodromo lygį iki tūpimo taško arba iki tūpimo nutraukimo procedūros užbaigimo		P*	→*		M*	
5.5.	2D operacijos iki MDA/H		P*	→*		M*	
5.6.	Antrasis ratas veikiant visiems varikliams, pasiekus DA/H ar MDA/MDH		P*	→*			
5.6.1.	Kitos tūpimo nutraukimo procedūros		P*	→*			
5.6.2.	Antrasis ratas imituojant vieno variklio neveikimą pasiekus DA/H ar MDA/MDH		P*	→*		M*	
5.7.	Savisuka ir pakartotinis variklio įjungimas esant IMC		P*	→*		M*	
5.8.	Grįžimas iš neįprastos padėties erdvėje į įprastą padėtį ir, jei taikytina, automatiniu grąžinimo į įprastą padėtį režimu		P*	→*		M*	
	6 DALIS. Papildomos įrangos naudojimas						
6.	Papildomos įrangos naudojimas		P	→“			

II PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VI priedo (ARA dalies) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VI priedas iš dalies keičiamas taip:

1) ARA.FSTD.100 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.100. Vertinimo procedūra**

a) Gavusi prašymą išduoti FSTD kvalifikacijos pažymėjimą, kompetentinga institucija:

1) tikrina, ar FSTD naudojanti organizacija laikosi taikytinų reikalavimų;

2) įvertina, ar pasirinkti patvirtinimo duomenys yra tinkami kiekvienam objektyviam testui;

3) patikrina, ar ESL atitinka taikytinus reikalavimus;

4) įvertina, ar FSTD atitinka taikytiną kvalifikacijos suteikimo pagrindą, atlikdama objektyvius, funkcijų ir subjektyvius testus;

5) vertina FSTD tose srityse, kurios būtinos atitinkamais atvejais skrydžio įgulos narių mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo procesui vykdyti.

b) Jei atliekamas kartotinis FSTD vertinimas, kompetentinga institucija atlieka užduotis, nurodytas a punkto 3, 4 ir 5 papunkčiuose.

c) Jei atliekamas esminis FSTD pakeitimas, kompetentinga institucija atlieka tuos iš a punkte nurodytų testų, kurie jos nuomone yra aktualūs atsižvelgiant į pakeitimo pobūdį.

d) Kompetentinga institucija pateikia ataskaitą ir praneša FSTD naudojančiai organizacijai vertinimo rezultatus.

e) Jei atlikdama vertinimą ar bet kuriomis kitomis priemonėmis kompetentinga institucija nustato įrodymų, kad FSTD veikimas neatitinka jo kvalifikacijos suteikimo pagrindo arba kad ESL nurodyta informacija apie FSTD yra netiksli, ji iškelia klausimą dėl trūkumo, jį užregistruoja ir raštu praneša apie jį FSTD naudojančiai organizacijai. Kompetentinga institucija – nebent dėl trūkumo pobūdžio būtina imtis vykdymo užtikrinimo priemonių pagal ARA.FSTD.135 dalies b punktą – imasi visų šių veiksmų:

1) skiria organizacijai trūkumo pobūdį atitinkantį taisomųjų veiksmų įgyvendinimo laikotarpį, kuris bet kuriuo atveju neviršija 30 dienų. Tam laikotarpiui pasibaigus, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, kompetentinga institucija įgyvendinimo laikotarpį gali pratęsti, jei su ja suderintas tinkamas taisomųjų veiksmų planas;

2) įvertina, ar organizacijos pasiūlytas taisomųjų veiksmų planas yra tinkamas trūkumui pašalinti;

3) įvertina, ar įgyvendinant taisomųjų veiksmų planą pašalinamas trūkumas.

f) QTG, parengtą remiantis pradiniu vertinimu, kompetentinga institucija patvirtina tik tada, kai visi trūkumai yra pašalinti kompetentingai institucijai priimtinu būdu. Po tokio patvirtinimo jis vadinamas pagrindiniu kvalifikacijos tikrinimo vadovu (pagrindinis QTG) ir juo remiamasi nustatant FSTD kvalifikaciją bei atliekant vėlesnius FSTD vertinimus.

g) Kompetentinga institucija kvalifikaciją FSTD suteikia tik patvirtinusi, kad, pagal VII priedo ORA.FSTD.120 dalies d punktą, papildoma FSTD įranga, jei taikytina, nedaro neigiamo poveikio FSTD mokymo galimybėms.

h) Kvalifikacijos suteikimo pagrindas ir specialios sąlygos

1. Kompetentinga institucija gali nustatyti specialias FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindo sąlygas, kai įvykdyti VII priedo ORA.FSTD.210 dalies a punkto reikalavimai ir kai įrodoma, kad specialiomis sąlygomis užtikrinamas taikomai sertifikavimo specifikacijai lygiavertis saugos lygis.

2. Nustačiusi specialias FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindo sąlygas, kompetentinga institucija, jei tai nėra agentūra, be reikalo nedelsia ir praneša jas agentūrai. Prie pranešimo pridedamas išsamus specialių nustatytų sąlygų aprašas ir saugos vertinimas, kuriuo įrodoma, kad užtikrintas taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytam saugos lygiui lygiavertis saugos lygis.“;

2) ARA.FSTD.110 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.110. FSTD kvalifikacijos pažymėjimo išdavimas**

Kompetentinga institucija išduoda ribotos galiojimo trukmės FSTD kvalifikacijos pažymėjimą, naudodama IV priedėlyje nustatytą formą, tik užbaigusi FSTD vertinimą pagal ARA.FSTD.100 dalį ir patikrinusi, kad:

a) FSTD naudojanti organizacija atitinka taikytinus VII priedo (ORA dalies) reikalavimus;

b) FSTD atitinka taikytiną kvalifikacijos suteikimo pagrindą pagal ORA.FSTD.210 dalį.“;

3) ARA.FSTD.115 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.115. Laikinoji FSTD kvalifikacija**

a) Jei pradedant taikyti naujas orlaivių programas neįmanoma įrodyti atitikties šiame poskyryje nustatytiems FSTD kvalifikacijos reikalavimams, kompetentinga institucija gali išduoti kvalifikacijos pažymėjimą, kuriuo suteikiama laikinoji FSTD kvalifikacija.

b) Ta laikinoji kvalifikacija galioja ne ilgiau kaip 3 metus.“;

4) ARA.FSTD.120 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1) visi pagrindiniame QTG nurodyto rinkinio testai laipsniškai atliekami iš naujo pagal VII priedo ORA.FSTD.105 dalies a punkto 2 ir 3 papunkčių reikalavimus;“;

b) b punktas pakeičiamas taip:

„b) Kompetentinga institucija atlieka kartotinius FSTD vertinimus pagal ARA.FSTD.100 dalyje nurodytas procedūras. Tie vertinimai atliekami kasmet. Kiekvieno kartotinio 12-os mėnesių laikotarpio pradžia yra pirminės kvalifikacijos suteikimo mėnesio pabaiga, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija ir FSTD naudojanti organizacija susitaria dėl kitos datos. Kiekvienas kartotinis FSTD vertinimas atliekamas per laikotarpį, apimantį 60 dienų iki kiekvieno kartotinio 12-os mėnesių laikotarpio pradžios ir 30 dienų po jos;“;

c) c punkto įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Kompetentinga institucija ARA.FSTD.120 dalies b punkte nurodytą FSTD kartotinio vertinimo laikotarpį gali pratęsti ne ilgiau kaip iki 36 mėnesių, jei laikomasi visų šių sąlygų:“;

5) įterpiamas ARA.FSTD.125 punktas:

„**ARA.FSTD.125. FSTD perleidimas**

a) Gavusi pranešimą apie FSTD perleidimą iš vienos organizacijos kitai pagal VII priedo ORA.FSTD.235 dalį, kompetentinga institucija gali nuspręsti atlikti specialų vertinimą pagal pradinį FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindą, nebent FSTD kvalifikacijos pažymėjimo atsisakoma arba jis panaikinamas.

b) Kompetentinga institucija patikrina, ar priimančioji organizacija laikosi taikytinų VII priedo (ORA dalies) reikalavimų.

c) Kai FSTD perleidimas pagal VII priedo ORA.FSTD.235 dalį yra susijęs su dviem kompetentingomis institucijomis, tos institucijos koordinuoja perleidimą.“;

6) ARA.FSTD.130 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.130. Pakeitimai**

a) Gavusi prašymą patvirtinti didelį FSTD pakeitimą, kaip nurodyta VII priedo ORA.FSTD.110 dalies a punkte, kompetentinga institucija patikrina, ar tas didelis pakeitimas atitinka FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindą. Jei kompetentinga institucija mano, kad to reikia, tokia patikra gali apimti specialų FSTD vertinimą. Įsitikinusi, kad didelis FSTD pakeitimas atitinka jo kvalifikacijos suteikimo pagrindą, kompetentinga institucija patvirtina pakeitimą, nebent FSTD naudojanti organizacija veikia pagal VII priedo ORA.FSTD.110 dalies b punkto 2 papunktį.

b) Gavusi FSTD naudojančios organizacijos prašymą, kompetentinga institucija gali patvirtinti procedūrą, pagal kurią ta organizacija įgyvendina didelius pakeitimus, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

1) procedūra atitinka VII priedo ORA.FSTD.110 dalies b punkto 2 papunktį;

2) per ankstesnius 36 mėnesius FSTD naudojanti organizacija yra įrodžiusi, kad ji valdė pakeitimus pagal VII priedo ORA.GEN.200 dalies a punkto 3 papunktį.

c) Kai kompetentinga institucija nustato, kad didelis pakeitimas neatitinka kvalifikacijos suteikimo pagrindo, ji veikia pagal ARA.FSTD.100 dalies e punktą.

d) Kai dėl FSTD pakeitimo reikia remtis kvalifikacijos suteikimo pagrindu, kuris skiriasi nuo pradinio kvalifikacijos suteikimo pagrindo, kompetentinga institucija dokumentuoja tokių pakeitimų kvalifikaciją ir naudotą sertifikavimo specifikaciją.

e) Kai senajam FSTD arba FSTD, kuriam FCS priskirtas pagal IX priedėlį, turi būti suteikiama UPRT kvalifikacija, atliekamas specialus vertinimas pagal CS-FSTD(A) 2 leidimą.“;

7) ARA.FSTD.135 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.135. FSTD kvalifikacijos pažymėjimo apribojimas, galiojimo sustabdymas ir panaikinimas**

a) Kompetentinga institucija atitinkamai apriboja FSTD kvalifikacijos pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina pagal ARA.GEN.350 dalį, be kita ko, šiomis aplinkybėmis:

1) FSTD kvalifikacijos pažymėjimas gautas pateikus suklastotus patvirtinamuosius dokumentus;

2) FSTD naudojanti organizacija nebeatitinka taikomų VII priedo (ORA dalies) reikalavimų.

b) Kompetentinga institucija atitinkamai apriboja FSTD kvalifikacijos pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, iškėlusi klausimą dėl trūkumo pagal ARA.FSTD.100 dalies e punktą ir nustačiusi, kad:

1) FSTD neatitinka jo kvalifikacijos suteikimo pagrindo ir neatitiktis neigiamai paveikia mokymą, egzaminavimą ar tikrinimą;

2) FSTD naudojanti organizacija nepateikia priimtino taisomųjų veiksmų plano, kuriuo būtų pašalinamas per vertinimą ar bet kuriomis kitomis priemonėmis nustatytas trūkumas (-ai), ar neatlieka taisomojo veiksmo kompetentingai institucijai priimtinu būdu ir per su ja sutartą laikotarpį pagal ARA.FSTD.100 dalies e punktą.“;

8) ARA.FSTD.140 dalis pakeičiama taip:

„**ARA.FSTD.140. Įrašų saugojimas**

Be įrašų, kurių reikalaujama ARA.GEN.220 dalyje, kompetentinga institucija saugo ir atnaujina visus šiuos dalykus:

a) dokumentus, susijusius su jos prižiūrimų kvalifikuotų FSTD pradiniais, kartotiniais ar specialiais vertinimais, įskaitant tų vertinimų planavimo, vykdymo ir rezultatų dokumentus;

b) ESL.“;

9) IV priedėlis pakeičiamas taip:

„VI PRIEDO (ARA dalies) IV priedėlis. Imituojamo skrydžio treniruoklio kvalifikacijos pažymėjimas

Europos Sąjunga (*)

[Kompetentinga institucija]

IMITUOJAMO SKRYDŽIO TRENIRUOKLIO (FSTD) KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS

Pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1178/2011 ir atsižvelgdama į toliau nurodytas sąlygas [kompetentinga institucija] patvirtina, kad

FSTD [IDENTIFIKATORIUS]

[FSTD GAMINTOJAS IR SERIJOS NUMERIS]
esantis
[ĮRENGINIO VIETA]
naudojamas
[KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMO TURĖTOJAS]

atitinka kvalifikacijos suteikimo reikalavimus pagal taikytiną įrenginio pirminį informacinį dokumentą ir Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VII priedą (ORA dalį), jei laikomasi pridėtų FSTD specifikacijų sąlygų.

Šis kvalifikacijos pažymėjimas galioja, jei FSTD atitinka taikytinus kvalifikacijos suteikimo pagrindo reikalavimus ir šio kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas atitinka taikytinus ORA dalies reikalavimus ir šio pažymėjimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas kitu, jo galiojimas nebuvo sustabdytas ir jis nepanaikintas.

Pirmojo išdavimo data:
Peržiūra:
Peržiūros data:
[kompetentingos institucijos] vardu
Parašas:

(*) ES nepriklausančios valstybės arba EASA atveju žodžiai „Europos Sąjunga“ išbraukiami.
EASA 145 forma, 3 leidimas, 1 psl. iš 2.

FSTD KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS: [nuoroda]

FSTD SPECIFIKACIJA

A.	Pirminis informacinis dokumentas (PRD)	
B.	(Tik seniesiems FSTD) FSTD tipas ir lygis Orlaivių grupė / tipas / tipas ir variantas	
C.	Papildomos galimybės:	
D.	Apribojimai:	
E.	Pastabos:	

FSTD GALIMYBIŲ PROFILIS (FCS)

F.	FSTD SAVYBĖ	PATIKIMUMO LYGIS	IMITUOJAMAS ORLAIVIS
1.	Pilotų kabinos išdėstymas ir struktūra (FDK)		
2.	Skrydžio valdymo jėgos ir techninė įranga (CLH)		
3.	Skrydžio valdymo sistemų naudojimas (CLO)		
4.	Orlaivio sistemos (SYS)		
5.	Veikimo charakteristikos ir valdymas ant žemės (GND)		
6.	Veikimo charakteristikos ir valdymas esant žemės paviršiaus poveikiui (IGE)		
7.	Veikimo charakteristikos ir valdymas nesant žemės paviršiaus poveikio (OGE)		
8.	Garso imitavimas (SND)		
9.	Vibracijos imitavimas (VIB)		
10.	Judesio imitavmas (MTN)		
11.	Vaizdo imitavimas (VIS)		
12.	Navigacija (NAV)		
13.	Atmosferos ir oro sąlygos (ATM)		
14.	Skrydžių aikštelės ir reljefas (OST)		

EASA 145 forma, 3 leidimas, 2 psl. iš 2

FSTD kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo nurodymai.

a) FSTD kvalifikacijos pažymėjimui naudojama EASA 145 forma.

Šiame dokumente pateikiama FSTD specifikacija ir FCS arba, kai taikytina, priskirtasis FCS, įskaitant atitinkamai visus susijusio FSTD apribojimus.

b) Kvalifikacijos pažymėjimas išspausdinamas anglų kalba ir bet kokia kita kompetentingos institucijos nustatyta kalba (-omis).

c) Atskiri kvalifikacijos pažymėjimai išduodami:

1) kiekvienam FCS arba priskirtajam FCS;

2) pagrindinių pakeičiamųjų mazgų atveju – kiekvienam pilotų kabinos ir platformos deriniui;

3) pagrindinių pakeičiamųjų mazgų atveju – kiekvienai pilotų kabinai, kuri bus naudojama kaip FSTD.

FSTD kvalifikacijos pažymėjime nurodomas pilotų kabinos serijos numeris.

d) Kiekviena pilotų kabina ir platforma identifikuojama serijos numerio lentele ir kiekvienas pilotų kabinos ir platformos derinys turi turėti kvalifikacijos pažymėjimą su vienu FSTD serijos numeriu, į kurį įtrauktas pilotų kabinos ir platformos identifikatorius / serijos numeris.

e) Skirtingiems to paties FSTD varikliams ir traukos režimams atskirų kvalifikacijos pažymėjimų nereikia, jei FCS arba priskirtasis FCS nesikeičia.

f) Skirtingai to paties FSTD įrangai, kaip antai avionikos variantams, atskirų kvalifikacijos pažymėjimų nereikia. Tačiau dideli avionikos skirtumai gali lemti orlaivio variantus, o šiems gali reikėti įkelti skirtingą programinę įrangą. Tokiais atvejais išduodami atskiri FSTD kvalifikacijos pažymėjimai.

g) Kvalifikacijos pažymėjime nurodytas FSTD turi turėti serijos numerį su raidinio kodo priešdėliu. Raidinis kodas yra specialus pažymėjimą išdavusios kompetentingos institucijos kodas.

h) Lentelėje „FSTD specifikacija“ FSTD apibrėžiamas pirminiu informaciniu dokumentu (PRD), o šis nustatomas pagrindiniame QTG ir nurodo visus FSTD apribojimus, jei taikytina. Kalbant apie senuosius FSTD, FSTD specifikacijos lentelėje nurodomi visi šie dalykai:

1) FSTD tipas ir lygis;

2) imituojamo orlaivio tipas arba orlaivio tipas ir variantas arba orlaivių grupė (pvz., orlaivio kategorija, variklių konfigūracija, valkčio turbulencijos kategorija, priklausomai nuo to, kas taikytina).

i) Kompetentinga institucija lentelės „FSTD specifikacija“ eilutėje „Papildomos galimybės“ nurodo, kad FSTD su FCS arba priskirtuoju FCS suteikiama MCC kvalifikacija, kai tenkinamos abi šios sąlygos:

1) FSTD atitinka MCC reikalavimus, nustatytus taikytiname PRD;

2) FSTD turi FCS arba priskirtąjį FCS, kuris yra lygus nurodytajam toliau pateiktoje lentelėje arba yra už jį aukštesnis:

	1. Pilotų kabinos išdėstymas ir struktūra	2. Skrydžio valdymo jėgos ir techninė įranga	3. Skrydžio valdymo sistemų naudojimas	4. Orlaivio sistemos	5. Veikimo charakteristikos ir valdymas ant žemės	6. Veikimo charakteristikos ir valdymas esant žemės paviršiaus poveikiui	7. Veikimo charakteristikos ir valdymas nesant žemės paviršiaus poveikio	8. Garso imitavimas	9. Vibracijos imitavimas	10. Judesio imitavimas	11. Vaizdo imitavimas	12. Navigacija	13. Atmosferos ir oro sąlygos	14. Skrydžių aikštelės ir reljefas
Lėktuvo FSTD	G	G	G	G	G	G	G	G	N	N	G	R	G	G
Sraigtasparnio FSTD	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	G

j) Kompetentinga institucija lentelės „FSTD specifikacija“ eilutėje „Papildomos galimybės“ nurodo, kad lėktuvo FSTD suteikiama UPRT kvalifikacija ir nurodo, ar tai „artėjimas prie smukos“, ar „visiška smuka“.

k) Lentelėje „FSTD galimybių profilis (FCS)“ FSTD apibrėžiamas jo FCS, nebent tai senasis FSTD. Kalbant apie FSTD, kuriam taikoma 10b straipsnio 2 dalies a punkto i papunkčio 1 dalis ir 10b straipsnio 2 dalies a punkto ii papunkčio 1 dalis, lentelė „FSTD galimybių profilis (FCS)“ užpildoma priskirtuoju FCS pagal VI priedo (ARA dalies) IX priedėlį.

l) FSTD su FCS kvalifikacijos pažymėjimo pildymas.

1. Kai vykdant FSTD kvalifikacijos suteikimo procesą patvirtinamas paraiškoje deklaruotas FCS, atitinkamas kiekvienos FSTD savybės patikimumo lygis (N, G, R arba S) įrašomas į FSTD kvalifikacijos pažymėjimą lentelės „FSTD galimybių profilis (FCS)“ skiltyje „Patikimumo lygis“. Patikimumo lygiai nustatomi taip:

   i) specialus (S) yra aukščiausias tam tikros FSTD savybės patikimumo lygis;

   ii) reprezentatyvus (R) yra vidutinis tam tikros FSTD savybės patikimumo lygis;

   iii) bendrojo pobūdžio (G) yra žemiausias tam tikros FSTD savybės patikimumo lygis;

   iv) nėra (N) reiškia vieną iš šių dalykų:

      a) FSTD savybė neįdiegta, neveikia arba negali būti naudojama mokymui;

      b) savybė įdiegta, bet jos nereikalaujama, todėl ji turi netrukdyti naudotis kitomis savybėmis, būtinomis norint įrenginį naudoti pagal paskirtį ir neatitraukti dėmesio nuo tų savybių.

2. Kai FSTD, kuriam suteikiama kvalifikacija, FCS savybė netaikytina arba jos nėra, skiltyje „Patikimumo lygis“ įrašoma „N“.

3. Kai FSTD savybė „orlaivio sistemos“ atspindi skirtingas orlaivio sistemas, kurių patikimumo lygis skiriasi, įrašomas aukščiausias patikimumo lygis ir pažymimas žvaigždute (*). Imituojamos orlaivio sistemos ir susijęs patikimumo lygis įrašomi ESL. Tuo atveju skiltyje „Pastabos“ įrašomas toks teiginys: „Ne visos orlaivio sistemos yra imituojamos ir (arba) yra to paties patikimumo lygio. Žr. ESL.“

4. Kai FSTD savybė „skrydžio valdymo jėgos ir aparatinė įranga“ atspindi skirtingus skrydžio valdiklius, kurių patikimumo lygis skiriasi, įrašomas aukščiausias patikimumo lygis ir pažymimas žvaigždute (*). Imituojamos orlaivio valdymo jėgos ir aparatinė įranga ir susijęs patikimumo lygis įrašomi ESL. Tuo atveju skiltyje „Pastabos“ įrašomas toks teiginys: „Ne visos skrydžio valdymo jėgos ir aparatinė įranga yra imituojamos ir (arba) yra to paties patikimumo lygio. Žr. ESL.“

5. Kai suteikiama laikinoji kvalifikacija pagal ARA.FSTD.115 dalį, kvalifikacijos pažymėjime nurodomas patikimumo lygis ir lentelės „FSTD galimybių profilis (FCS)“ atitinkamų savybių skiltyje „Patikimumo lygis“ įrašoma „laikina“.

m) FSTD su FCS ir su priskirtuoju FCS kvalifikacijos pažymėjimo pildymas.

Kalbant apie 1–7 orlaivio imitavimo savybes ir (arba) 8–9 imitavimo savybes, į FSTD kvalifikacijos pažymėjimą lentelės „FSTD galimybių profilis (FCS)“ skiltyje „Imituojamas orlaivis“ įrašomas imituojamas orlaivis. Prie kiekvienos savybės imituojamas orlaivis nurodomas taip:

i) jei patikimumo lygis yra „S“, – orlaivio tipas ir variantas (markė, modelis ir serija);

ii) jei patikimumo lygis yra „R“, – orlaivio tipas (markė ir modelis);

iii) jei patikimumo lygis yra „G“, – orlaivių grupė, nurodant visus šiuos dalykus:

a) orlaivio kategoriją;

b) variklių konfigūraciją;

c) valkčio turbulencijos kategoriją savybėms, kurioms ji taikytina.“;

10) pridedamas IX priedėlis (FSTD priskiriami FCS):

„VI PRIEDO (ARA dalies) IX priedėlis

FSTD priskiriami FCS

Kai 10b straipsnyje daroma nuoroda į šį priedėlį, kompetentingos institucijos, pakartotinai išduodamos FSTD kvalifikacijos pažymėjimus, priskiria FCS pagal toliau pateiktą lentelę. Kai FSTD, nurodytas (A) skiltyje, atitinka reikalavimus pagal tos pačios eilutės (B) skiltyje nurodytą PRD ir jokių apribojimų nėra, jam priskiriamas FCS, kaip nurodyta tos eilutės (C) skiltyje.

	(A)	(B)	(C)													
			PRISKIRIAMAS FCS													
	FSTD lygis	PRD	1. Pilotų kabinos išdėstymas ir struktūra	2. Skrydžio valdymo jėgos ir techninė įranga	3. Skrydžio valdymo sistemų naudojimas	4. Orlaivio sistemos	5. Veikimo charakteristikos ir valdymas ant žemės	6. Veikimo charakteristikos ir valdymas esant žemės paviršiaus poveikiui	7. Veikimo charakteristikos ir valdymas nesant žemės paviršiaus poveikio	8. Garso imitavimas	9. Vibracijos imitavimas	10. Judesio imitavimas	11. Vaizdo imitavimas	12. Navigacija	13. Atmosferos ir oro sąlygos	14. Skrydžių aikštelės ir reljefas
1	FFS D lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis su UPRT kvalifikacija pagal CS-FSTD(A) 2 leidimą	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
2	FFS D lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
			Su apribojimu nenaudoti UPRT mokymui, egzaminavimui ir tikrinimui													
3	FFS C lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis su UPRT kvalifikacija pagal CS-FSTD(A) 2 leidimą	S	S	S	S	S	S	S	R	R	S	R	S	S	S
4	FFS C lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis	S	S	S	S	S	S	S	R	R	S	R	S	S	S
			Su apribojimu nenaudoti UPRT mokymui, egzaminavimui ir tikrinimui													
5	FFS B lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis	S	R	S	S	R	R	R	G	R	R	G	S	G	G

6	FFS A lygis	JAR-STD 1A 3 pakeitimas ar vėlesnis	S	R	S	S	G	G	G	G	G	G	G	S	G	G
7	FTD 2 lygis	JAR-STD 2A pirmas ar vėlesnis leidimas	S	R	S	S	N	G	G	G	N	N	N	S	N	N
8	FNPT II lygis MCC	JAR-STD 3A 1 pakeitimas ar vėlesnis	G	G	G	G	G	G	G	G	N	N	G	R	G	G
9	FNPT II lygis	JAR-STD 3A 1 pakeitimas ar vėlesnis	G	G	G	G	G	G	G	G	N	N	G	R	G	G
10	FNPT I lygis	JAR-STD 3A 1 pakeitimas ar vėlesnis	G	G	G	N	N	N	G	N	N	N	N	R	N	N
11	FFS D lygis	JAR-STD 1H pirmas ar vėlesnis leidimas	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
12	FFS C lygis	JAR-STD 1H pirmas ar vėlesnis leidimas	S	S	S	S	S	S	S	R	R	S	R	S	S	R
13	FFS B lygis	JAR-STD 1H pirmas ar vėlesnis leidimas	S	S	S	S	R	R	R	G	R	R	G	S	G	R
14	FFS A lygis	JAR-STD 1H pirmas ar vėlesnis leidimas	S	R	S	S	G	G	G	G	G	G	G	S	G	G
15	FTD 3 lygis MCC	JAR-STD 2H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	R	R	S	G	R	R	G	N	N	R	S	R	R
16	FTD 3 lygis	JAR STD 2H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	R	R	S	G	R	R	G	N	N	R	S	R	R
17	FTD 2 lygis MCC	JAR STD 2H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	R	R	S	G	G	G	G	N	N	R	S	G	R
18	FTD 2 lygis	JAR STD 2H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	R	R	S	G	G	G	G	N	N	R	S	G	R

19	FNPT III lygis MCC	JAR-STD 3H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	R
20	FNPT III lygis	JAR-STD 3H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	R
21	FNPT II lygis MCC	JAR-STD 3H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	G
22	FNPT II lygis	JAR-STD 3H pirmas ar vėlesnis leidimas	R	G	R	G	G	G	G	G	N	N	R	R	G	G
23	FNPT I lygis	JAR-STD 3H pirmas ar vėlesnis leidimas	G	G	G	N	N	N	N	N	N	N	N	R	N	N“

III PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VII priedo (ORA dalies) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VII priedas iš dalies keičiamas taip:

1) ORA.ATO.135 dalies b punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1) kad FSTD specifikacijos atitinka su jomis susijusią mokymo programą, remiantis FSTD kvalifikacijos pažymėjimu ir ESL;“;

2) ORA.FSTD.100 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.100. Bendrosios nuostatos**

a) FSTD naudojanti organizacija kompetentingai institucijai įrodo, kad ji yra įdiegusi valdymo sistemą pagal GEN skyriaus II skirsnį. Taip užtikrinama, kad prašymo teikėjas tiesiogiai arba pagal sutartį būtų pajėgus išlaikyti taikytiname FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrinde nurodytus veikimo rodiklius, funkcijas ir kitas charakteristikas ir kontroliuoti FSTD įrengimą.

b) FSTD naudojanti organizacija kompetentingai institucijai pateikia dokumentus, kuriais įrodoma, kaip ji laikosi šiame reglamente nustatytų reikalavimų. Tokiuose dokumentuose aprašoma ESL sudarymo ir tvarkymo procedūra.

c) Jei FSTD naudojančiai organizacijai kompetentinga institucija praneša apie FSTD neatitiktį jo kvalifikacijos suteikimo pagrindui pagal VI priedo ARA.FSTD.100 dalies e punktą, organizacija:

1) parengia taisomųjų veiksmų planą pašalinti visus trūkumus ir, jei trūkumai pasikartojantys, – sisteminius ar kritinius trūkumus ir nurodo pagrindinę neatitikties (-čių) priežastį;

2) pateikia taisomųjų veiksmų planą, kuris įgyvendinamas kompetentingai institucijai priimtinu būdu per VI priedo ARA.FSTD.100 dalies e punkto 1 papunktyje nustatytą laiką;

3) kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad taisomieji veiksmai įgyvendinti, pateikdama atitinkamus įrodymus.

d) Kiekvienais metais FSTD naudojanti organizacija kompetentingai institucijai pateikia FSTD parametrus, kuriais įrodo FSTD veikimą, naudojimą ir kitas charakteristikas.“;

3) ORA.FSTD.105 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.105. FSTD kvalifikacijos išlaikymas**

a) Kad išlaikytų FSTD kvalifikaciją, FSTD naudojanti organizacija atlieka visus šiuos veiksmus:

1) išlaiko FSTD tokios būklės, kad jo veikimas nuolat atitiktų kvalifikacijos suteikimo pagrindą, įskaitant funkcijų priešskrydinius patikrinimus ne anksčiau kaip prieš 24 valandas iki FSTD naudojimo mokymui, egzaminavimui ar tikrinimui;

2) kas 12 mėnesių laipsniškai atlieka visus pagrindiniame QTG nurodytus testus. Tų testų rezultatai vertinami, nurodoma jų data, jie pažymimi kaip išanalizuoti ir saugomi pagal ORA.FSTD.240 dalį siekiant įrodyti, kad išlaikoma atitiktis FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindui;

3) kas 24 mėnesius laipsniškai atlieka visus pagrindiniame QTG nurodytus funkcijų ir subjektyvius testus. Kiekvieno vertinamojo skrydžio rezultatai turi atitikti visus šiuos reikalavimus:

i) su jais turi būti pateikiama FSTD testavimo deklaracija;

ii) jais įrodoma, kad išlaikoma atitiktis FSTD kvalifikacijos suteikimo pagrindui;

iii) jie saugomi pagal ORA.FSTD.240 dalį;

4) išsaugo FSTD aparatinės ir programinės įrangos vientisumą ir įdiegia ir taiko konfigūracijos valdymo sistemą, apimančią duomenų bazės valdymą.

b) Jei atliekant a punkto 2 ir 3 papunkčiuose nurodytus testus nustatoma neatitiktis, organizacija įgyvendina taisomuosius veiksmus neatitikčiai ištaisyti. Taisomųjų veiksmų įgyvendinimo įrodymai saugomi pagal ORA.FSTD.240 dalį.

c) Jei organizacija numato, kad FSTD bus išjungiamas ilgesniam laikotarpiui, ji atlieka šiuos veiksmus:

1) praneša kompetentingai institucijai;

2) nustato tinkamas kontrolės priemones laikotarpiui, kuriuo FSTD yra išjungtas.

Siekdama užtikrinti galimybę vėl iš naujo įjungti FSTD ir jį naudoti pagal pirminę kvalifikaciją, organizacija susitaria su kompetentinga institucija dėl išjungimo, laikymo ir įjungimo iš naujo plano.“;

4) ORA.FSTD.110 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.110. Pakeitimų valdymas**

a) Šie pakeitimai laikomi dideliu FSTD pakeitimu ir įgyvendinami b punkte nustatytomis sąlygomis, pagal c, d ir e punktus ir, jei taikytina, f punktą:

1) pakeitimai, paveikiantys FSTD kvalifikacijos pažymėjimą;

2) FSTD kvalifikacijos pakeitimai, darantys poveikį mokymui, egzaminavimui ar tikrinimui.

b) FSTD naudojanti organizacija įgyvendina didelį FSTD pakeitimą tik jei tenkinama viena iš šių sąlygų:

1) ji yra gavusi pakeitimo patvirtinimą iš kompetentingos institucijos pagal VI priedo ARA.FSTD.130 dalies a punktą;

2) ji valdo pakeitimą pagal procedūrą, patvirtintą kompetentingos institucijos pagal VI priedo ARA.FSTD.130 dalies b punktą. Procedūra turi apimti visus šiuos dalykus:

i) kiekvieno didelio pakeitimo apimtį;

ii) pakeitimo valdymą;

iii) pranešimą kompetentingai institucijai.

c) Kai atliekamas didelis FSTD pakeitimas, FSTD naudojanti organizacija atlieka visus šiuos veiksmus:

1) parengia ir įvertina kiekvieną pakeitimą, įskaitant visus taikytinus objektyvius, funkcijų ir subjektyvius testus, kad nustatytų poveikį pradiniams kvalifikacijos suteikimo kriterijams;

2) pateikia prašymą dėl išankstinio patvirtinimo ir dokumentus, susijusius su veikla, nurodyta c punkto 1 papunktyje, taip pat visus kitus aktualius dokumentus kompetentingai institucijai, nebent FSTD naudojanti organizacija turi teisę veikti pagal b punkto 2 papunktį;

3) valdo visus FSTD pakeitimus pagal savo organizacijos valdymo sistemą;

4) deklaruoja kompetentingai institucijai, kad įgyvendinus pakeitimą FSTD atitinka jo kvalifikacijos suteikimo pagrindą.

d) FSTD naudojanti organizacija įdiegia ir taiko sistemą, pagal kurią nustatomi, įvertinami ir atliekami visi jos naudojamo FSTD pakeitimai, visų pirma:

1) orlaivio pakeitimai, nuo kurių iš esmės priklauso mokymas, egzaminavimas ir tikrinimas, nepriklausomai nuo to, ar jie privalomi pagal tinkamumo skraidyti nurodymą, ar ne;

2) FSTD pakeitimai, darantys poveikį FCS arba priskirtajam FCS, kvalifikacijos pažymėjimui, ESL, pagrindiniam QTG ar FSTD aparatinei ir (arba) programinei įrangai, įskaitant judesio ir vaizdo sistemą, valdymą, veikimo charakteristikas ir sistemų naudojimą;

3) visi kiti FSTD pakeitimai, nuo kurių iš esmės priklauso mokymas, egzaminavimas ar tikrinimas.

e) FSTD naudojanti organizacija patvirtina:

1) kiekvieną pagrindinio QTG pakeitimą ir, didelių pakeitimų atveju, informuoja kompetentingą instituciją;

2) kiekvieną ESL pakeitimą ir, didelių pakeitimų, darančių poveikį ESL, atveju, pateikia atnaujintą ESL kompetentingai institucijai.

f) Jei daromas FSTD pakeitimas, valdomas pagal b punkto 2 papunktį ir darantis poveikį kvalifikacijos pažymėjimui, FSTD naudojanti organizacija kompetentingai institucijai pateikia prašymą išduoti naują kvalifikacijos pažymėjimą.“;

5) ORA.FSTD.115 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.115. Įrengimas**

a) FSTD naudojanti organizacija užtikrina, kad:

1) FSTD būtų laikomas tinkamoje aplinkoje, kurioje jis veiktų saugiai ir patikimai;

2) visi FSTD valdytojai ir techninės priežiūros darbuotojai būtų informuoti apie FSTD saugą siekiant užtikrinti, kad jie žinotų visą FSTD saugos įrangą ir procedūras įvykus avarijai;

3) FSTD ir jame įmontuota įranga atitiktų vietos sveikatos ir saugos teisės aktus;

4) kvalifikacijos pažymėjimas ir ESL būtų rodomi ir prieinami visiems FSTD naudotojams ir institucijoms.

b) FSTD saugos savybių, kaip antai avarinio sustabdymo ir avarinio apšvietimo, vertinimas turi būti įtrauktas į organizacijos valdymo sistemą ir atliekamas bent kartą per metus ir registruojamas, kad būtų užtikrintas saugus naudojimas.“;

6) ORA.FSTD.120 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.120. ESL**

a) FSTD naudojanti organizacija parengia ir reguliariai atnaujina kiekvieno FSTD kvalifikacijos pažymėjimo ESL.

b) ESL pateikiama tiksli ir išsami informacija apie FSTD kvalifikaciją ir jo kvalifikacijos suteikimo pagrindą, įrengtą įrangą, galimybes ir specifikacijas ir jis parengiamas taip, kad būtų galima atlikti visus šiuos dalykus:

1) įvertinti FSTD tinkamumą naudoti pagal numatytą paskirtį;

2) atlikti FSTD vertinimus pagal VI priedo ARA.FSTD.100 dalį;

3) išlaikyti FSTD kvalifikaciją pagal ORA.FSTD.105 dalį.

c) FSTD naudojanti organizacija patikrina, ar ESL pateikta informacija, kaip nurodyta b punkte, yra tiksli ir išsami, ir tai patvirtina.

d) FSTD naudojanti organizacija papildo FSTD papildoma įranga, kuriai kvalifikacijos nereikalaujama, tik jei atlikus vertinimą padaroma išvada, kad tokia įranga nedaro neigiamo poveikio mokymui.“;

7) ORA.FSTD.200 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.200. Prašymas išduoti FSTD kvalifikacijos pažymėjimą**

Prašymą išduoti FSTD kvalifikacijos pažymėjimą pateikia FSTD naudojanti organizacija kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu. Į prašymą įtraukiami visi šie dalykai:

a) pirminio prašymo forma, kartu su visais šiais dalykais:

1) pasirinktų patvirtinimo duomenų lentele, kurioje nurodomas unikalus kiekvieno objektyvaus testo duomenų šaltinis;

2) ESL;

b) deklaracija, kad FSTD naudojanti organizacija atliko visus reikiamus objektyvius FSTD testus ir kad FSTD atitinka taikytino kvalifikacijos suteikimo pagrindo kriterijus, kartu su QTG, įskaitant duomenų patvirtinimo veiksmų planą ir inžinerinę ataskaitą;

c) deklaraciją, kurioje nurodoma, kad įvykdyti šie reikalavimai:

1) atlikti visi objektyvūs, funkcijų ir subjektyvūs testai ir gauti rezultatai atitinka bendruosius prašomo FCS reikalavimus;

2) FSTD atitinka taikytinus reikalavimus ir kiekviena FSTD savybė tinkamu būdu atitinka imituojamą orlaivį arba orlaivių grupę.“;

8) ORA.FSTD.210 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Kvalifikacijos suteikimo pagrindas išlieka taikytinas atliekant kartotinius vertinimus, nebent dėl FSTD pakeitimo reikia naudoti kitokį kvalifikacijos suteikimo pagrindą.“;

9) ORA.FSTD.225 dalis iš dalies keičiama taip:

a) b punkto įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Jei kompetentinga institucija pratęsė FSTD kartotinio vertinimo laikotarpį pagal VI priedo (ARA dalies) ARA.FSTD.120 dalies c punktą, organizacija paskiria tinkamos patirties turintį asmenį arba asmenų grupę, kurie per 60 dienų iki kiekvieno kartotinio 12-os mėnesių laikotarpio pradžios ir 30 dienų po jos pagal VI priedo ARA.FSTD.120 dalies b punktą atlieka visus toliau nurodytus veiksmus:“;

b) c punktas išbraukiamas;

10) ORA.FSTD.230 dalis išbraukiama;

11) ORA.FSTD.235 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.235. FSTD perleidimas**

a) Kai pasikeičia FSTD naudojanti organizacija:

1) priimančioji organizacija iš anksto informuoja kompetentingą instituciją, kad būtų galima susitarti dėl FSTD perleidimo plano;

2) perduodančioji organizacija informuoja kompetentingą instituciją prieš perleisdama FSTD ir atsisakiusi jo kvalifikacijos pažymėjimo.

b) Kai FSTD nebeatitinka savo pirminės kvalifikacijos suteikimo pagrindo, organizacija turi pateikti prašymą išduoti naują FSTD kvalifikacijos pažymėjimą.“;

12) ORA.FSTD.240 dalis pakeičiama taip:

„**ORA.FSTD.240. Įrašų saugojimas**

FSTD kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas saugo įrašus apie visus šiuos dalykus:

a) visus dokumentus, kuriuose aprašomas ir įrodomas kvalifikacijos suteikimo pagrindas ir FSTD lygis, įskaitant FCS arba priskirtąjį FCS, jei taikytina, ir pirminį FSTD ESL visą FSTD naudojimo laikotarpį;

b) ankstesnes pagrindinio QTG ir ESL versijas visą FSTD naudojimo laikotarpį;

c) visus kartotinius su kiekvienu FSTD ir atitikties stebėsenos veikla susijusius dokumentus ir ataskaitas bent 5 metus.“

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VIII priedo (DTO dalies) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 VIII priedo DTO.GEN.240 dalyje įterpiamas aa punktas:

„aa) DTO naudoja FSTD pagal a punktą tik kai kompetentingai institucijai įrodo, kad FSTD specifikacijos atitinka su jomis susijusią mokymo programą, remiantis FSTD kvalifikacijos pažymėjimu ir ESL.“

V PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 I priedo (Apibrėžtys) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 I priedas iš dalies keičiamas taip:

1) 50 termino apibrėžtis pakeičiama taip:

„50. Imituojamo skrydžio treniruoklis (FSTD) – pilotų mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo įrenginys, kurio kvalifikacijos pažymėjime yra nurodytas FSTD galimybių profilis (FCS) arba priskirtasis FSTD galimybių profilis, arba senasis FSTD.“;

2) pridedamos 144 ir 145 terminų apibrėžtys:

„144. Senasis FSTD – FSTD, kurio kvalifikacijos pažymėjime nenurodytas FCS ar priskirtasis FCS ir kuris yra:

a) kalbant apie lėktuvus – viso skrydžio imituoklis (FFS), skrydžio treniruoklis (FTD), skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklis (FNPT) arba pradinio mokymo pagal prietaisus priemonė (BITD);

b) kalbant apie sraigtasparnius – viso skrydžio imituoklis (FFS), skrydžio treniruoklis (FTD) arba skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklis (FNPT).

145. Įrangos specifikacijų sąrašas (ESL) – sąrašas, kuris yra FSTD kvalifikacijos dalis ir kuriame pateikiama tiksli ir išsami informacija apie įrenginio kvalifikaciją ir jos suteikimo pagrindą, įrengtą įrangą, galimybes ir specifikacijas.“

VI PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo (ORO dalies) pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo ORO.FC.145 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Vežėjas naudoja tinkamą FSTD, kuris atitinka visus šiuos reikalavimus:

1. jam suteikta kvalifikacija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1178/2011;
2. jis atkartoja vežėjo naudojamą orlaivį tiek, kiek praktiškai įmanoma;
3. konkrečiam pratimui FSTD naudojamas tik jei turi funkcijas, atitinkančias susijusius patikimumo lygius, kad atliekant tą pratimą galėtų imituoti atitinkamą orlaivį tiek, kiek reikia, kad įgulos narys galėtų įgyti ar išlaikyti kompetenciją, kurios reikia, kad jis galėtų saugiai, veiksmingai ir efektyviai naudoti orlaivį.

Vežėjas patikrina, ar FSTD yra tinkamas naudoti pagal numatytą paskirtį, remdamasis FSTD kvalifikacijos pažymėjimu ir ESL.

Kai šio reglamento reikalavimuose nurodomi konkretūs FSTD tipai ir lygiai, vežėjai gali naudoti FSTD pagal Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 I priedo (FCL dalies) FCL.036 dalį.

FSTD ir orlaivio skirtumai tinkamai aprašomi ir aptariami per instruktažą ar mokymą.“